

Česká zemědělská univerzita v Praze
Provozně ekonomická fakulta
Katedra ekonomických teorií

Bakalářská práce
Opatření proti pandemii koronaviru COVID-19 ve
vybraných zemích a jejich ekonomické důsledky
Tereza Vaníčková

© 2021 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Tereza Vaníčková

Hospodářská politika a správa
Podnikání a administrativa

Název práce

Opatření proti pandemii koronaviru COVID-19 ve vybraných zemích a jejich ekonomické důsledky

Název anglicky

Measures against coronavirus COVID-19 pandemic in selected countries and its economic consequences

Cíle práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je shrnutí a komparace opatření České republiky a vybraných zemí proti důsledkům pandemie koronaviru COVID-19. Jsou stanoveny dva dílčí cíle podporující cíl hlavní. Prvním dílčím cílem je zjištění ekonomické situace před a po vypuknutí pandemie. Navazujícím dílčím cílem je zhodnocení důsledků přijatých opatření a návrh opatření nových k zajištění stability ekonomiky v České republice.

Metodika

Práce se bude skládat ze dvou základních částí, teoretické a praktické. V teoretické části bude na základě odborných literárních zdrojů shrnuta problematika pandemie koronaviru COVID-19, opatření a ekonomických dopadů. Praktická část bude vycházet zejména z metody komparace a analýzy. Bude věnována konkrétním opatřením a jejich ekonomickým dopadům ve vybraných zemích. Analyzován bude zejména vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů, především HDP, míry nezaměstnanosti, míry inflace a dalších. Data budou získána zejména ze statistik Českého statistického úřadu, Eurostatu, České národní banky a ministerstev. V neposlední řadě bude prezentováno navržení možných opatření proti ekonomickým důsledkům pandemie.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Ekonomika, koronavirus, nouzový stav, HDP, míra inflace, míra nezaměstnanosti, měnový kurz, ekonomika, ekonomická krize, státní rozpočet.

Doporučené zdroje informací

BRČÁK, J. – SEKERKA, B. – STARÁ, D. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-492-3.

BROŽOVÁ, D. – VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Kapitoly z ekonomie trhů práce*. Praha: Oeconomica, 2012. ISBN 978-80-245-1880-0.

HELLER, V. *Pandemie od starověku po současnost*. Praha: Petrklíč, 2020. ISBN 978-80-7229-810-5.

HOLMAN, R. *Ekonomie*. V Praze: C.H. Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-278-6.

HOLMAN, R. *Makroekonomie : středně pokročilý kurz*. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 978-80-7400-541-1.

REVENDA, Z. *Centrální bankovníctví*. Praha: Management Press, 2011. ISBN 978-80-7261-230-7.

Předběžný termín obhajoby

2020/21 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Lenka Kopecká, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomických teorií

Elektronicky schváleno dne 10. 12. 2020

doc. PhDr. Ing. Lucie Severová, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 1. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 09. 03. 2021

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Opatření proti pandemii koronaviru COVID-19 ve vybraných zemích a jejich ekonomické důsledky" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.03.2020

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Lence Kopecké, Ph.D. za trpělivost, ochotu, cenné rady a připomínky při zpracování této bakalářské práce.

Opatření proti pandemii koronaviru COVID-19 ve vybraných zemích a jejich ekonomické důsledky

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou propuknutí pandemie koronaviru COVID-19 a jejími důsledky pro ekonomiku České republiky. Z hlediska neočekávanosti a jedinečnosti celé situace byla vybrána metoda komparace pro porovnání prvotních reakcí na vzešlou celosvětovou krizi s dalšími státy. K této komparaci bylo vybráno Rakousko a Slovensko z důvodu podobnosti ekonomik, rozlohy i počtu obyvatel. Hlavním cílem je zjištění ekonomických důsledků pandemie na české hospodářství a vliv vydaných ekonomických opatření.

V praktické části práce bylo analyzováno vzájemné ekonomické postavení vybraných států na makroekonomické hladině před a po propuknutí onemocnění COVID-19. Z této analýzy, která byla sledována v rozmezí 3. kvartálu 2019 a 2. kvartálu 2020, bylo zjištěno, že Česká republika v porovnání se sledovanými zeměmi ustála prvotní následky pandemie nejlépe. Následuje zhodnocení a návrh možné aktualizace ekonomické pomoci vydané vládou České republiky v porovnání se sousedními republikami. Nechybí zde ani problematika státního rozpočtu v době krize a její důsledky pro české hospodářství, které bude koronakrizí poznamenáno na další roky. Závěrem celé práce je dotazníkové šetření pro představu o využití vydaných opatření a nastínění významnosti ekonomické krize z hlediska finančního stavu občanů České republiky.

Klíčová slova: koronakrize, ekonomická opatření, státní rozpočet, nouzový stav, COVID-19, Slovensko, Rakousko

Measures against coronavirus COVID-19 pandemic in selected countries and its economic consequences

Abstract

This bachelor thesis deals with the outbreak of the coronavirus pandemic COVID-19 and its consequences for the economy of the Czech Republic. In terms of the unexpectedness and uniqueness of the whole situation, a method of comparison was chosen to compare the initial responses to the emerging global crisis with other countries. Austria and Slovakia were chosen for this comparison due to the similarity of economies, size and population. The main goal is to determine the economic consequences of the pandemic on the Czech economy and the impact of the economic measures issued.

In the practical part of the work, the mutual economic position of selected countries at the macroeconomic level before and after the outbreak of COVID-19 was analyzed. From this analysis, which was monitored between the 3rd quarter of 2019 and the 2nd quarter of 2020, it was found that the Czech Republic withstood the initial consequences of the pandemic best in comparison to the monitored countries. The following is an evaluation and a proposal for a possible update of the economic assistance issued by the Government of the Czech Republic in comparison to neighboring republics. There is also the issue of the state budget in times of crisis and its consequences for the Czech economy, which will be marked by the coronary crisis for years to come. The conclusion of the whole work is a questionnaire survey concerning the use of the issued measures and outlining the significance of the economic crisis in terms of the financial condition of the citizens of the Czech Republic.

Keywords: coronavirus crisis, economic measures, state budget, state of emergency, COVID-19, Slovakia, Austria

Obsah

1 Úvod.....	12
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	14
3.1 Problematika pandemie koronaviru	14
3.1.1 Historie pandemií.....	14
3.1.2 Koronavirus	15
3.2 Situace onemocnění koronaviru ve sledovaných zemích.....	15
3.2.1 COVID-19 ve sledovaných zemích	15
3.2.2 Krátkodobé dopady.....	16
3.2.3 Dlouhodobé dopady.....	17
3.3 Přehled pojmů	17
3.3.1 Nouzový stav	17
3.3.2 Chytrá karanténa	17
3.4 Vývoj ekonomických opatření zemí v době pandemie COVID-19.....	18
3.4.1 Česká republika.....	18
3.4.2 Slovensko.....	21
3.4.3 Rakousko	23
3.5 Makroekonomické ukazatele	24
3.5.1 HDP	24
3.5.2 Inflace	25
3.5.3 Nezaměstnanost	27
4 Vlastní práce	30
4.1 Ekonomická komparace zemí	30
4.1.1 Komparace pomocí salda státního rozpočtu	30
4.1.2 Komparace zemí pomocí ukazatele HDP	31
4.1.3 Komparace zemí pomocí ukazatele míry inflace.....	32
4.1.4 Komparace zemí pomocí ukazatele míry nezaměstnanosti	33
4.2 Ekonomická opatření a jejich důsledky	34
4.2.1 Státní příspěvky na mzdy – Kurzarbeit.....	34
4.2.2 Přímé finanční výplaty od státu	36
4.2.3 Dluhová moratoria	37
4.2.4 Záruky na bankovní úvěry	38
4.2.5 Daňové úlevy	40
4.2.6 Ošetrovné – příspěvek na péči o děti	41

4.3	Státní dluh České republiky	42
4.4	Dotazníkové šetření – Ekonomická opatření České republiky v době pandemie koronaviru COVID-19	43
4.4.1	Výstupy jednotlivých otázek.....	44
5	Výsledky a diskuse	55
5.1	Rozsah dopadu pandemie v makroekonomické rovině.....	55
5.2	Zadluženost České republiky	55
5.3	Návrh aktualizace prvotních ekonomických opatření	56
5.4	Výsledky dotazníkového šetření	57
6	Závěr.....	58
7	Seznam použitých zdrojů.....	59
8	Přílohy	67

Seznam grafů

Graf 1	Vývoj počtu nakažených ve sledovaných zemích (únor 2020–červen 2020).....	16
Graf 4	Měsíční saldo státního rozpočtu vybraných zemí (říjen 2019–červen 2020) – vyjádřeno v milionech eur.....	30
Graf 5	Procentuální vývoj HDP ve vybraných zemí (3Q 2019 – 2Q 2020).....	31
Graf 6	Vývoj indexu spotřebitelských cen ve vybraných zemích (3Q 2019 – 2Q 2020)....	32
Graf 7	Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých zemích (3Q 2019 – 2Q 2020)	33
Graf 8	Vývoj státního dluhu České republiky	42
Graf 9	Vývoj státního dluhu v miliardách korun	43
Graf 10	Otázka č. 1 - Jaké je Vaše pohlaví?	44
Graf 11	Otázka č. 2 – Jaký je Váš věk?	44
Graf 12	Otázka č. 3–V jakém kraji žijete?	45
Graf 13	Otázka č. 4 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?	46
Graf 14	Otázka č. 5 Jaký je Váš pracovní stav?	46
Graf 15	Otázka č. 6 – V jakém rozmezí hrubé mzdy se pohybuje Váš měsíční příjem?	47
Graf 16	Otázka č. 7 – Jste student/ka?.....	48
Graf 17	Otázka č. 8 od propuknutí pandemie koronaviru COVID-19?.....	48
Graf 18	Otázka č. 9 Jak vnímáte podpůrná ekonomická opatření proti důsledkům koronakrize?.....	49

Graf 19 Otázka č. 10 Jsou pro Vás opatření srozumitelná a snadno dohledatelná? ...	49
Graf 20 Otázka č. 11 Využili jste některou z níže uvedených finančních pomoci?	50
Graf 21 Otázka č. 12 Pokud jste využili jednu ze státních ekonomických podpor/pomocí, jak obtížné pro Vás bylo její získání?	51
Graf 22 Otázka č. 13 Přišla Vám doba na vyřízení žádosti o ekonomickou pomoc v době pandemie adekvátní?	51
Graf 23 Otázka č. 14 Postihla Vás vlivem pandemické krize finanční tíže v podobě neschopnosti:	52
Graf 24 Otázka č. 15 Bylo zapotřebí učinit některý z níže uvedených kroků, abyste mohli překonat pandemii koronaviru z finančního hlediska?.....	53
Graf 25 Otázka č. 16 Změnil se Váš pracovní stav v důsledku pandemie COVID-19?	53
Graf 26 Otázka č. 17 V jakém odvětví pracujete?	54

Seznam tabulek

Tabulka 1 Porovnání kurzarbeitu v jednotlivých zemích	34
Tabulka 2 Porovnání finančních výplat státu v jednotlivých zemích	36
Tabulka 3 Porovnání odkladu splátek v jednotlivých zemích	37
Tabulka 4 Porovnání poskytnutých záruk v jednotlivých zemích	38
Tabulka 5 Porovnání daňových úlev v jednotlivých zemích	40
Tabulka 6 Porovnání příspěvku na péče o děti v jednotlivých zemích	41

Seznam rovnic

Rovnice 1 Výpočet HDP – výrobní metoda	24
Rovnice 2 Důchodová metoda	25
Rovnice 3 Výdajová metoda	25
Rovnice 4 Index spotřebitelských cen (CPI)	26
Rovnice 5 Obecná míra nezaměstnanosti	28

1 Úvod

Krise zapříčiněná koronavirem SARS-CoV-2 způsobující onemocnění COVID-19 zasáhla v roce 2020 celý svět. Poukazuje na křehkost naší civilizace a nejistotu zítřků. Jedná se o fenomén nejen ze zdravotního či sociálního hlediska, ale i ekonomického. Pro většinu zemí znamenala uzavření hranic, omezení dopravních spojů a zastavení hospodářského života.

Hlavním aspektem této krize je nepochybně neočekávanost, a s tím spojená i bagatelizace možných důsledků. Mezinárodní pohyb osob, investic, kapitálu a obchodu celkově, byl pro velkou část civilizace samozřejmostí. Koronakrize však některé tyto procesy pozastavila a donutila jednotlivé státy k okamžité reakci, včetně České republiky.

Pro Českou republiku začal boj s pandemií a hospodářskými důsledky koronaviru na začátku března 2020. Vláda zavedla množství restrikcí a finančních kompenzací pro podporu ekonomiky. Ačkoliv nebyla tato situace jedinou hospodářskou recesí v historii, prvotní odezvy státu musely být učiněny náhle a s nejrychlejší platností.

Ve stejné době se k reakci na vzniklou situaci přihlásily i další země, jako například Slovensko nebo Rakousko. Podobnost hospodářského vývoje sousedních republik před krizí je ve srovnání s Českou republikou patrná a z tohoto důvodu byly tyto státy vybrány ke komparaci. Porovnání situace před a po propuknutí koronaviru na makroekonomické hladině zmíněných států byla věnována praktická část práce, stejně tak jako zhodnocení zavedení jednotlivých opatření sledovaných zemí.

Každá krize v historii po čase pominula. Je však otázkou, s jakými následky a stavem ekonomiky se bude potřeba posléze potýkat. Pro predikci budoucího vývoje je však zapotřebí zhodnotit přijatá opatření, jejich důsledky a navrhnout možné změny.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je shrnutí a komparace vybraných ekonomických opatření České republiky, Slovenska a Rakouska proti důsledkům pandemie COVID-19. Jsou stanoveny dva dílčí cíle podporující cíl hlavní. Prvním dílčím cílem je zjištění ekonomické situace před a po vypuknutí pandemie. Navazujícím dílčím cílem je zhodnocení důsledků přijatých opatření a návrh opatření nových k zajištění stability ekonomiky v České republice.

2.2 Metodika

Práce se skládá ze dvou částí, teoretické a praktické. V teoretické části je na základě odborných literárních zdrojů všeobecně shrnuta problematika pandemií, a to od prvních výskytů až po aktuální pandemii COVID-19. Jsou zde vysvětleny pojmy spojené s onemocněním COVID-19 a grafická prezentace závažnosti zdravotní situace. Tuto část doplňuje nastínění vývoje ekonomických opatření sledovaných zemí a následná charakteristika makroekonomických ukazatelů.

Praktická část vychází zejména z metody komparativní analýzy. Je věnována konkrétním opatřením a jejich ekonomickým dopadům ve vybraných zemích. Analyzován je zejména vývoj vybraných makroekonomických ukazatelů, především HDP, míry nezaměstnanosti a míry inflace. Jsou zde dále podrobně popsány a porovnány finanční podpory sledovaných států a České republiky. Nechybí zde komentář a prezentace problematiky, která konkrétní opatření představují. Data byla získána zejména ze zveřejněných informací Českého statistického úřadu, Eurostatu a jednotlivých ministerstev komparovaných zemí. Základem je dotazníkové šetření, které bylo vytvořeno za účelem zjištění vlivu ekonomických opatření vydané vládou České republiky ke zmírnění dopadů koronakříze. Dotazník byl vytvořen pomocí nástroje Google Forms a byl rozeslán v elektronické podobě prostřednictvím sociálních sítí od února do března 2021. Obsahuje celkem 18 otázek, z toho je 13 uzavřených, 4 otázky typu multiple choice a 1 rozepisovací. Šetření se zúčastnilo celkem 104 respondentů z řad široké veřejnosti. Závěrem práce je zhodnocení vydaných opatření proti ekonomickým důsledkům pandemie a návrh možných zlepšení i úprav.

3 Teoretická východiska

3.1 Problematika pandemie koronaviru

Různé pandemie se v průběhu dějin lidstva vyskytly již několikrát a vždy s sebou přinesly hluboké sociální i ekonomické dopady. Pro většinu lidí byl tento pojem doposud pouhou historií, či problémem rozvojových zemí. Dnes zná její definici takřka každý. Podle světové zdravotnické organizace se jedná o celosvětové rozšíření nové nemoci (WHO.int, 2010). V pandemickém plánu České republiky je pojem pandemie definován následovně: *„Pandemie je epidemie velkého rozsahu zasahující celé kontinenty. Jedná se tedy o výskyt onemocnění s vysokou incidencí na velkém území (kontinent) za určité časové období.“* (Vláda ČR, Pandemický plán, 2010).

3.1.1 Historie pandemií

Během 20. a 21. století zasáhlo svět hned několik pandemií, které měly za následek smrt desítek milionů osob a rozvrácená hospodářství postižených států. Jednou z nejděsivějších se stala pandemie Španělské chřipky, která propukla před koncem první světové války a vyžádala si přes 40 milionů obětí. Kritickým faktorem zde nebyla pouze tehdejší neznalost antibiotik, ale zároveň pozdní detekce viru a nepřípravenost zdravotnických zařízení (Heller, 2020, s. 89-95).

Následovala ji mezi lety 1957 až 1958 Asijská chřipka. I zde se jedná o katastrofický scénář, neboť počet obětí přesáhl 20 milionů. Zlom nastal díky pokroku medicíny v očkování, kdy se virus podařilo omezit (Heller, 2020, s. 89-95).

Deset let poté se v Hongkongu objevuje virus A/H3N2 geneticky příbuzný asijské chřipce a zanechá za sebou přibližně 1 milion mrtvých. Počet obětí byl výrazně nižší hlavně díky protilátkám, které si v sobě lidé z předchozích pandemií vytvořili (Heller, 2020, s. 89-95).

Po těchto období pandemií se svět ubírá závratnou rychlostí kupředu novými technologiím a globalizací. V roce 2009 je však v Mexiku nahlášen nový typ chřipkového viru. Virus známý pod pojmem prasečí chřipka způsobil smrt téměř 100 000 lidí a dodnes se ho nepodařilo vymýtit (Heller, 2020, s. 89-95).

Na začátku prosince roku 2019 byly v čínské provincii Hubei zaznamenány první případy nové virové nákazy. Jeho genetická struktura byla popsána ihned, jeho původ však

není zcela jasný dodnes. Odborníci se domnívají, že byl virus přenesen na člověka ze zvířat prodáváných na trhu s mořským plody ve městě Wu-chan. Konkrétně by se mělo jednat o netopýry, mezi kterými většina koronaviřů cirkuluje (szu.cz, 2019).

3.1.2 **Koronavirus**

Koronavirus byl poprvé zaznamenán v roce 1937 jako infekční virus ptačí bronchitidy. Řadí se do čeledi Coronaviridae, což je označením pro čtyři čeledi virů, které se rozlišují odlišným stupněm závažnosti pro lidské zdraví. Mezi jeho nejčastější přenašeče se udávají myši, kočky, prasata a další hospodářská zvířata. Příznaky onemocnění COVID-19 jsou velice podobné chřipce, ale mohou mít i těžší průběh. Nejčastěji se objevuje horečka, dušnost a kašel. U některých jedinců je však průběh nemoci nepatrný s nevykazujícími se jakýmkoliv příznaky. Udává se, že inkubační doba koronaviru je přibližně jeden až dva týdny a v současnosti existuje již několik vakcín. (Keisler, Lobotka, Kotulková, 2020, s. 3).

3.2 **Situace onemocnění koronaviru ve sledovaných zemích**

Virus SARS-COV-2 se rozšířil během posledního roku skoro do všech zemí a stal se tak novodobou pandemií. Celosvětově přišlo k 15. březnu 2020 o život více než 2,5 milionu lidí (worldometers.info, 2021). Světová ekonomika prochází recesí a sociální sféra se přeměňuje.

3.2.1 **COVID-19 ve sledovaných zemích**

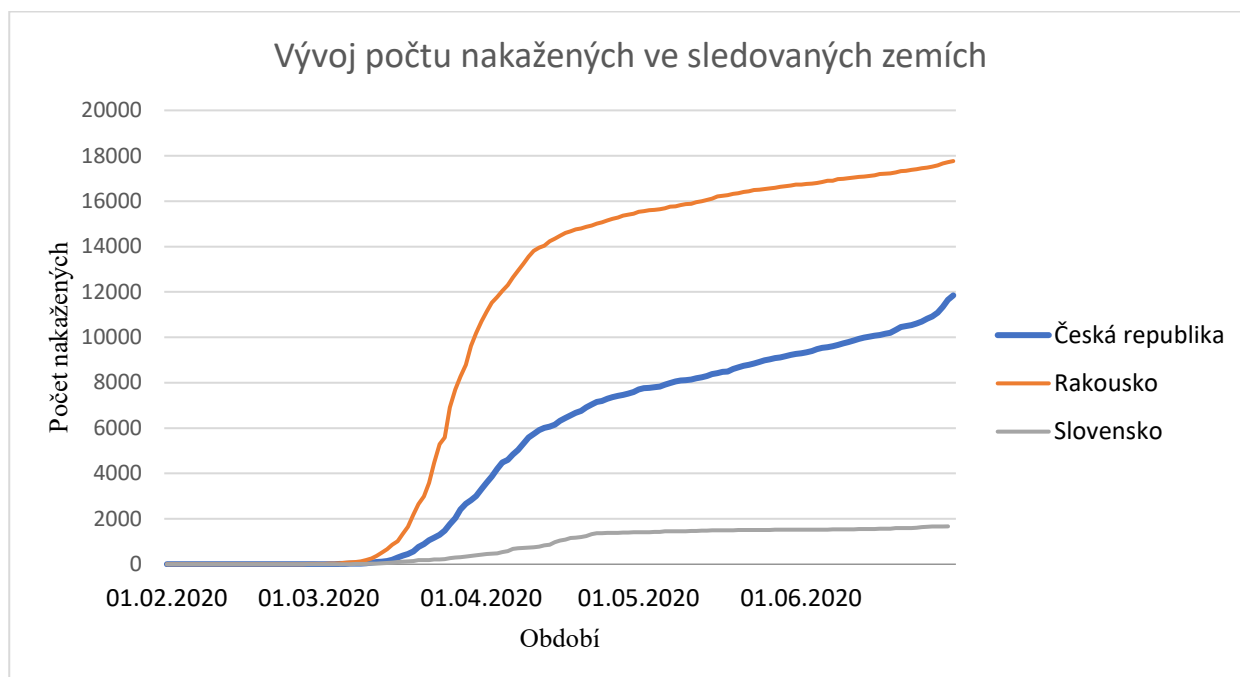
Česká republika zaznamenala první případ onemocnění COVID-19 na svém území 1. března 2020. Očkování obyvatel však začalo až 27. prosince 2020 a to vakcínou od firmy Pfizer/BioNTech, které bylo připraveno 9750 kusů. Prvními naočkovanými se stali zdravotníci a senioři. Dle ředitele Ústřední vojenské nemocnice Miroslava Zavorala se jedná o jedinou cestu, jak se vypořádat s bojem proti onemocnění COVID-19. (Vláda ČR, 2020)

V sousedním Rakousku byl koronavirus SARS-CoV-2 zaznamenán již 25. února 2020 a první vakcinace proběhla ve stejný den jako v České republice, tedy 27. prosince 2020. Očkovanými se stalo 5 dobrovolníků v průměrném věku 80 let a byla jim podána vakcína od firmy Pfizer/Biontech. (Karin Seyringer, Tips.at, 2020)

Pro Slovenskou republiku začal boj proti koronaviru COVID-19 pár dní po propuknutí viru na českém území, a to 6. března 2020. První vakcínou od společnosti BioNTech a Pfizer bylo naočkováno vedení pandemické komise. (iRozhlas.cz, 2020)

Vývoj počtu nakažených v jednotlivých zemích demonstruje graf číslo 1. Je zde sledován počet případů nakažených onemocněním COVID-19 v rozmezí února až června roku 2020 pro nastínění prvotních škod pandemie.

Graf 1 Vývoj počtu nakažených ve sledovaných zemích (únor 2020–červen 2020)

Zdroj: Worldometers.info - vlastní zpracování

Z pohledu historie i současnosti je tedy zřejmé, že nejstěžejnějším aspektem pandemie je neomylně lidské utrpení a ztráta na životech. Nicméně je třeba nezapomínat i na ekonomické dopady, kterých je hned několik. Z časového hlediska pak hovoříme o dopadech krátkodobých a dlouhodobých.

3.2.2 Krátkodobé dopady

Jako prvním postiženým sektorem se v období pandemie s vysokou pravděpodobností stává sektor zdravotnictví. Tato skutečnost se odráží především v nedostatku zdravotnického personálu a medikamentů. Z důvodu omezení nákazy je potlačován i sociální kontakt. Tím dochází k restrikci pohybu, která vyústí v pokles turismu, obchodu a posléze i sektoru služeb. Díky zvýšení příjmů jednotlivých ekonomických sektorů je možné očekávat růst objemu úvěrů na kompenzaci ztráty zisku. A to nejen u fyzický

a právnických osob, ale i státu. Ekonomika se v tomto případě zpomalí, nezastaví se však úplně. Výhodou v době pandemie je především internet, který zajišťuje velké spoustě sektorů udržení své funkce.

3.2.3 Dlouhodobé dopady

Jedním z nejvýznamnějších dopadů pandemie je vysoká mortalita. Pokud si tedy představíme pandemii viru, která není úspěšně potlačována, může dojít k několika milionovým ztrátám na životech.

Neopomenutelným faktorem je i absence důvěry, která je bezvýhradně jednou z hlavních příčin ekonomické recese.

3.3 Přehled pojmů

Následující kapitola vysvětluje nejdůležitější pojmy spojené s omezením šíření nákazy COVID-19.

3.3.1 Nouzový stav

V České republice byl vyhlášen ve souvislosti s pandemií koronaviru poprvé 12. března 2020 od 14 hodin po dobu 30 dnů.

Jedná se o: „stav, kdy jsou na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu omezena některá práva a svobody“ (Klára Dlubalová, MVČR, 2020). Je vyhlášen vládou České republiky na základě ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, která o této skutečnosti neprodleně informuje Poslaneckou sněmovnu. Doba trvání stavu je nejvýše 30 dnů, ale může být prodloužena po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Pro občany České republiky v době pandemie koronaviru znamená například zákaz vstupu, pobytu, pohybu ve vymezených objektech nebo rizikových oblastí z důvodu omezení šíření nákazy (Ministerstvo zdravotnictví ČR, 2020).

3.3.2 Chytrá karanténa

V rámci snadnějšího trasování nakažených koronavirem byl vytvořen systém s názvem chytrá karanténa. Koncept vytvořili Jan Kulveit a Petr Bartoš podle předlohy

zahraničních kolegů. Smyslem je vytvoření lokálních cílených opatření namísto plošných zákazů a omezení. (Covid19cz.cz, 2020)

Chytrá karanténa funguje na základě takzvané vzpomínkové mapy, které využívají data o pohybu mobilních telefonů. Tyto informace jsou získávány od poskytovatelů telefonních služeb, kteří mají povinnost data uchovávat po dobu půl roku pro potřeby policie či zpravodajských služeb. (Mzčr.cz, 2020)

V rámci tohoto systému je možné zefektivnit testování, informovat veřejnost, rychle najít nakaženého, izolovat ohrožené osoby apod. (Mzčr.cz, 2020)

3.4 Vývoj ekonomických opatření zemí v době pandemie COVID-19

Na úvod této části je nutno podotknout, že se jedná především o prvotní a vybraná ekonomická opatření spojená s propuknutím pandemie koronaviru ve vybraných zemích. Ekonomická pomoc jednotlivých států se dotkla všech sektorů a výčet celkových opatření je vyčerpávající. Níže uvedené hospodářské změny jsou sledovány od propuknutí prvního případu nákazy COVID-19 dané země až do první poloviny roku 2020.

3.4.1 Česká republika

V České republice byl 1. března 2020 potvrzen první případ onemocnění COVID-19. Tento den odstartoval nejen vlnu strachu a nejistoty, ale zároveň s sebou přinesl i řadu nových sociálních, zdravotních a ekonomických opatření.

Po propuknutí, tehdy ještě epidemie, bylo prvním opatřením vlády alokace rozpočtové rezervy do oblasti zdravotnictví. Tato rezerva činila 4,87 miliardy korun a byla využita na vrub jiných nákladů. Mezitím se zdravotní situace zhoršila nejen ve světě, ale i v České republice a proto byl 12. března vyhlášen nouzový stav po dobu 30 dní. Další kroky finanční pomoci přineslo zasedání vlády 16. 3. 2020 pro pomoc ekonomickým subjektům ve formě takzvaného Liberačního daňového balíčku. Tento balíček zahrnoval především prominutí pokut za:

- opožděné podání přiznání k dani z příjmu fyzických osob a právnických osob nejdéle do 1. července 2020,
- opožděné potvrzení daně,

- opožděné podání kontrolního hlášení ve výši 1 000 Kč, které vznikly mezi 1. březnem a 31. červencem 2020 (Ministerstvo financí ČR, 2020).

Zároveň se v balíčku hovořilo o odkladu EET, který vláda v danou dobu nemohla legislativně odložit. O den později však uvedla v platnost od 1. května 2020 tříměsíční toleranční pásmo, které znamenalo neudělování sankcí Finanční a Celní správou při zjištění nedostatků v používání EET. Mezitím byla schválena novela zákona o České národní bance, která zrušila omezení v obchodech na volném trhu. Tato změna umožnila ČNB uzavírat obchody s cennými papíry nejen s delší splatností, ale i s více protistranami. Cílem vlády bylo v tomto případě především posílení stability finančního trhu a větší efektivnost výkonu měnové politiky ČNB (Ministerstvo financí ČR, 2020).

Dosavadní opatření si vyžádala nečekané změny ve státním rozpočtu, a proto byla 23. března schválena novela o státním rozpočtu. Hlavní změnou bylo navýšení rozpočtové rezervy o 59,3 miliard korun. V tento den byl také schválen Liberační balíček II, který sestával z celkem 7 bodů, a to:

- odpuštění zálohy na daň z příjmu fyzických i právnických osob za měsíc červen,
- prominutí pokuty opožděně podaného daňového přiznání za daň z nabytí nemovitých věcí do 31. 8. 2020,
- zavedení zpětného působení daňové ztráty, takzvaný loss carryback,
- pozastavení elektronické evidence tržeb na 3 měsíce,
- prodloužení úhrad za zálohy silniční daně do 15. října 2020,
- odpuštění DPH pro bezúplatné dodání ochranných prostředků a u zboží či služeb určené pro složky integrovaného záchranného systému,
- odpuštění poplatku za potvrzení bezdlužnosti

(Ministerstvo financí ČR, 2020).

Mezi dalšími změnami byla i očekávaná ztráta příjmů ze sociálního a zdravotního pojištění. V tomto případě se vláda rozhodla udělit šesti měsíční prázdniny na odvod pojistného pro živnostníky. Za zmínku stojí i rekordní poptávka po státních dluhopisech, jež přesáhla částku 61 miliard korun (Ministerstvo financí ČR, 2020).

Zásadní ekonomickou pomocí zaměstnavatelům se v dubnu stal program Antivirus. Jednalo se o formu takzvaného kurzarbeitu, kdy stát poskytoval příspěvek na plnou či částečnou úhradu náhrad mezd firmám s cílem udržet pracovní místa. Výše příspěvku se

odvívjala od důvodu vzniku překážky v konání práce. Například zaměstnavatelům proplatila 80 % průměrného vyměřovacího základu na zaměstnance z důvodu nařízené karantény. Nemalou pomoc představovalo i schválení moratoria na splátky úvěrů a hypoték sjednaných před 26. březnem 2020. Umožňovalo dlužníkům z řad fyzických osob i firem volbu přerušlení splátek na tři až šest měsíců a důvody pro odklad nebylo třeba nijak prokazovat. Dalším opatřením bylo spuštění programu COVID plus zaměřeného zejména na splacení úvěrů výrobců a vývozců. Cílem bylo především posílit likviditu podniků orientovaných na export. Tento program byl uskutečněn ve spolupráci s exportní a pojišťovací společností EGAP a pro jeho spuštění byla navýšena kapacita státního rozpočtu na 330 miliard korun. K 9. 4. 2020 byla spuštěna další podpora, a to pro OSVČ s názvem Pětadvacítka. Tento program sestával z příspěvku pro osoby samostatně výdělečně činné s výší podpory 500 Kč denně od 12. března do 30. dubna. V této době byla také pro OSVČ senátem schválena novela o spotřebitelském úvěru, díky které byl nastaven strop maximální výše sankcí za opožděné splátky u úvěrů. U pokut při prodlení delším než 90 dní byl určen maximální limit, a to 0,1 % z dlužné částky denně. Tato změna měla za úkol řešit takzvané dluhové pasti a její platnost byla určena trvale. Jelikož se situace pandemie v České republice zhoršovala, bylo třeba znovu navýšit rozpočtovou rezervu o 14,6 miliard korun a deficit státního rozpočtu se vyšplhal na 300 miliard. Dále se i v dubnu se uskutečnila úspěšná aukce dluhopisů s poptávkou přesahující 156 miliard korun. 24. 4. 2020 byl schválen návrh Cenového moratoria nájemného z bytů, které znemožňuje pronajímatelům navyšovat nájemné. Závěrem měsíce bylo schválení 150 miliardové záruky pro oživení úvěrování firem. Jednalo se o podporu firmám v podobě rychlého úvěrování provozních nákladů firem komerčními bankami pomocí portfoliové záruky, která bankám přenechává žádosti a vyhodnocení rizik úvěrů (Ministerstvo financí ČR, 2020).

Následoval měsíc květen, který začal prodloužením odkladu elektronické evidence tržeb do konce roku 2020 a zároveň pokračováním kompenzačního bonusu s názvem Pětadvacítka, v rámci kterého bylo k 5. 5. 2020 vyplaceno přes 10,7 miliard korun. Dále byl schválen nový balíček daňových změn, který zahrnoval 10% snížení DPH ubytovacích služeb či vstupného na sport a kulturu nebo snížení silniční daně o 25 % u vozidel nad 3,5 tuny. Zároveň byl rozšířen institut zpětného uplatnění daňové ztráty, a to umožněním ztráty nově i za dvě zdaňovací období (Ministerstvo financí ČR, 2020).

Červen byl odstartován ukončením cenového moratoria pro nájemné z bytů z důvodu konce nouzového stavu. Negativními dopady koronavirové pandemie byl zapříčiněn 500

miliardový deficit státního rozpočtu a opakované navýšení vládní rozpočtové rezervy o 136,6 miliard korun. Jedním z důvodů navýšení státního deficitu byl očekávaný pokles daňových příjmů spojený s Liberačním balíčkem III. Aktualizace balíčku byla promítnuta především posunutím lhůt pro oznámení osvobozeného příjmu nebo prominutím DPH, prominutím pokut za pozdní podání vyúčtování zaměstnavatele či odkladem platby daně z nabytí nemovitosti do konce roku 2020 (Ministerstvo financí ČR, 2020).

3.4.2 Slovensko

První série ekonomických opatření byla na Slovensku schválena již 25. března 2020 a sestávala se z následujících, celkem sedmi hlavních ekonomických změn pro pomoc živnostníkům, firmám i zaměstnancům:

- Nárok na ošetrovne bez lékařského potvrzení pro rodiče dětí do 11 let, OSVČ s povinnou karanténou nebo osoby starající se o přímé rodinné příslušníky po dobu nouzového stavu, a to od prvního do posledního dne potřeby ošetrovneho. Tento příspěvek byl vyplácen ve výši 55 % z denního vyměřovacího základu a mohli jej využít i osoby s nařízenou karanténou (Monitoring MSP, 2020).
- Vyplácení příspěvku pro OSVČ a zaměstnance ve firmách, které zaznamenaly pokles tržeb. Výška příspěvku závisela na porovnání se stejným obdobím předešlého roku. Pokud byl pokles vyšší než 20 %, výše příspěvku byla 180 EUR, při poklesu tržeb o 40 % šlo o částku 300 EUR, při poklesu o 60 % stát přispěl částkou 420 EUR a při poklesu tržeb o 80 % byl poskytnut příspěvek ve výši 540 EUR (Monitoring MSP, 2020).
- Stát zaplatil 80 % platu zaměstnance firmám, které musely svůj provoz ukončit či povinně přerušit. Jedná se o formu takzvaného kurzarbeitu na Slovensku. Firmy tak mohly dosáhnout na příspěvek až 200 tisíc eur měsíčně a 800 tisíc eur za celé období podpory. Zaměstnanec však nesměl být ve výpovědní lhůtě (Ivana Romanská, Mazars.sk, 2020).
- Poskytnutí bankovních záruk na půjčky, a také poskytnutí úrokových dotací pod názvem SIH (Slovak Investment Holding) antikورونا záruka pro malé a střední podniky. Výše zvýhodněných úvěrů byla 1,2 milionu eur a banky byly schopny poskytnout úvěry v celkové výši 80 milionů eur. Jednalo se o maximálně 4roční úvěry, včetně 12měsíčního odkladu splátek jistiny i úroku (Monitoring MSP, 2020).

- Odklad plateb odvodů na 3 měsíce, při poklesu tržeb o více než 40 %.
- Odklad záloh na daň z příjmu při poklesu tržeb o více než 40 %.
- Možnost započítání si neuplatněné ztráty z podnikání za období 2014–2018, pro firmy, které si do dané doby ztrátu nezapočítaly (Monitoring MSP, 2020).

Zároveň byla prodloužen termín podání daňového přiznání pro všechny do 30. června. Mezi další opatření je důležité zmínit i snížení cen elektřiny pro domácnosti a firmy, prodloužení lhůty pro zaplacení celního dluhu nebo pokutová tolerance pro firmy, které nejsou schopny včas splnit veřejnou zakázku (Monitoring MSP, 2020).

Během měsíce dubna vláda schválila bezplatný odklad splátek úvěrů až o 9 měsíců pro fyzické osoby, živnostníky a malé i střední podniky. Finanční pomocí se jim stala i záruka na úvěr nebo úhrada úroků z úvěru poskytnutý bankou. Nastala tak povinnost bank na základě žádosti klienta odložit splátky úvěrů. Vláda zároveň zvýšila bezkontaktní platby z 20 eur na 50 eur. Dalším opatřením byl zákaz pro pronajímatele jednostranně ukončit nájem nemovitostí. Zavedení moratoria na platbu nájmu trvalo od 1. dubna do 30. června a v praxi znamenalo i možnost platit nájemné ve splátkách od července do konce roku 2020. Za zmínku stojí i odklad exekucí pro fyzické osoby na 6 měsíců od podání žádosti, nejpozději do 1. prosince 2020 (Monitoring MSP, 2020).

V měsíci květnu se situace pandemie koronaviru výrazně zlepšila a docházelo především k postupnému rozvolňování restrikcí nouzového stavu než k výběru dalších hospodářských pomoci státu. Zároveň se téměř zdvojnásobil deficit státní rozpočtu na 3,14 miliard eur. Vláda se domluvila na prodloužení lhůty pro OSVČ a zaměstnavatele pro platbu pojistného z původního 31. července 2020 na 31. prosince 2020. V následujícím měsíci byl poskytnut příspěvek na nájem podnikům, které byly z hygienických důvodů zavřené. Byl spuštěn program SIH Antikورونا 2, tentokrát s rozšířeným výběrem bank, u kterých bylo možné si o úvěr požádat. Na základě podnětů podnikatelů a OSVČ vláda 9. července 2020 schválila takzvané „Podnikatelské kilečko“ pro zlepšení podnikatelského prostředí. Jednalo se celkem o 114 ekonomických opatření, které měli za úkol usnadnit hospodaření podnikatelů a živnostníků. První opatření z toho balíčku vstoupili v platnost již 21. července. Jednalo se například o snížení poplatku za umístění výživového doplňku na trhu na 30 eur za 1 produkt nebo zrušení povinnosti darovat potraviny po uplynutí data minimální trvanlivosti (Monitoring MSP, 2020).

3.4.3 Rakousko

Rakousko postihla nákaza koronaviru COVID-19 ze sledovaných států jako první, a to 25. února 2020. Od tohoto byla zaznamenána okamžitá ekonomická reakce státu a přijata první opatření.

Rakousko vytvořilo 38 miliardový fond pro řešení krize pandemie koronaviru s názvem COVID-19-Krisenbewältigungsfonds. Částka byla rozdělena do několika resortních programů, například suma 2 miliard do krizového fondu Härtefallfonds pro okamžitou pomoc OSVČ a drobné podniky (ČMKOS.cz, 2020). Dne 27. března 2020 byl žadatelům fondu díky této pomoci poskytnut příspěvek ve výši až 2 tisíc eur měsíčně odvíjejícího se na rozsahu ušlého zisku. Tato pomoc mohla být čerpána po dobu tří měsíců a žadatel se tak mohl dosáhnout na částku až 6 tisíc eur. V první fázi bylo vyčerpáno 121 milionů eur tohoto fondu. Další 15 miliard bylo alokováno do fondu pro obzvláště zasažené podniky (Corona-Hilfsfond). Účelem fondu bylo zajištění likvidity nejvíce zasažených podniků a částečné nahrazení škod fixních nákladů. Firmám byly poskytnuty úvěry se státní zárukou 100 % dlužné částky. Pro čerpání této nabídky byly firmy kategorizovány dle poklesu obrátu srovnatelnému období předešlého roku, minimální pokles však musel být více než 40 %. V případě potřeby mohly firmy využít i peněz z fondu Kurzarbeit, který byl z 5 miliard eur financován protikrizovým fondem. V této variantě bylo podmínkou čerpání odpracování alespoň 10 % pracovní doby. Například v případě hrubé mzdy nižší než 1700 eur byla zaměstnanci státem proplacena výše 90 % původní čisté mzdy. K 20. 4. 2020 byla spuštěna druhá, rozšířená fáze krizového fondu s názvem Härtefallfonds. O příspěvek mohli v této fázi žádat i podnikatelé s doplňkovým pracovním úvazkem, nikoliv pouze OSVČ. Dále byla posuzována doložená výše ušlého zisku. Zároveň došlo k navýšení původních 400 milionů eur pro prostředky systému kurzarbeit na 5 miliard eur. V tento den byly také schváleny státní záruky ve výši 2 miliard eur pro podniky z oblasti cestovního ruchu a exportní firmy. I v Rakousku byl vytvořen balíček státní podpory, do nějž bylo alokováno 10 miliard eur. Součástí této pomoci byl především snížení záloh a odklad plateb daní. Pro OSVČ toto opatření znamenalo odklad plateb na sociální a zdravotní pojištění. Dalším bodem balíčku bylo umístění 150 milionů eur pro pomoc start-upům, které nemohli dosáhnout na bankovní úvěry. V neposlední řadě balíček poskytoval možnost odkladu splátek úvěrů domácností a drobných podniků o tři měsíce nebo zákaz pro pronajímatele

vypovídat nájemné smlouvy. Za zmínku stojí i prominutí platby daně u bonusů do 3 tisíc eur pro zaměstnance (Businessinfo.cz, 2020).

3.5 Makroekonomické ukazatele

3.5.1 HDP

Hrubý domácí produkt neboli HDP, je jedním z klíčových makroekonomických ukazatelů výkonnosti ekonomiky. Jedná se o vyjádření celkové hodnoty statků a služeb nově vytvořených v daném území za určité časové období, bez ohledu na vlastnictví výrobních faktorů. Výstup tohoto ukazatele je vyjádřen v peněžních jednotkách a jeho meziroční růst nebo pokles je uváděn v procentech. Ve svém výsledku zahrnuje pouze finální produkt, nikoli meziproduct (Holman 2016, s. 409).

Výpočet HDP

Výše HDP může být vypočítána třemi metodami a to výrobní, výdajovou a důchodovou. Výsledek je pak zveřejňován Českým statistickým úřadem.

Výrobní metoda

Pro pochopení této metody je potřeba si nejdříve vymezit pojem „přidaná hodnota“. Jedná se o hodnotu, která je navyšována jednotlivými výrobci, kteří se podílejí na výrobním procesu výrobku. Z ekonomického hlediska není produkce výrobku ukončena, dokud se daný statek nedostane ke konečnému spotřebiteli. V průběhu tohoto procesu se na statek „nabaluje“ přidaná hodnota (Holman 2016, s. 412).

Rovnice 1 Výpočet HDP – výrobní metoda

$$Přidaná\ hodnota = mzdy + úroky + renta + zisk \quad (1)$$

Výrobní metoda neboli metoda produkční, se aplikuje součtem přidaných hodnot každé výrobní etapy ze všech odvětví. K výsledné sumě jsou dále přičteny daně očištěné o dotace (Jurečka, 2010, s. 30)

Důchodová metoda

Jak už samotný název napovídá, tato metoda vychází z důchodu neboli příjmu jednotlivých subjektů ekonomiky. Jednoduše se jedná o součet všech důchodů v různých

formách, kterými jsou mzdy, úroky, zisky, renty. K těmto důchodům jsou nakonec přičteny ještě daně očištěné o dotace a amortizace (Jurečka, 2010, s. 33)

Rovnice 2 Důchodová metoda

$$HDP = mzdy + renty + úroky + zisky + daně + amortizace - subvence \quad (2)$$

Výdajová metoda

Tato metoda je součtem již vytvořeného HDP dle způsobu užití. První položkou jsou spotřební výdaje domácností (C) vynaložené na krátkodobou i dlouhodobou spotřebu a služby. Další položkou jsou hrubé investice firem (I), které jsou reálné, nikoli finanční. Jsou rozděleny na investice do fixního kapitálu a investice do zásob. Následně je třeba přičíst vládní výdaje na nákup statků služeb (G) vyjma vládních transferů. Nakonec je započten čistý export (NX), ten je získán odečtem importu (M) od exportu (X) (Jurečka, 2010, s. 30–32).

Rovnice 3 Výdajová metoda

$$HDP = C + I + G + NX \quad (3)$$

3.5.2 Inflace

Inflací se rozumí opakovaný nárůst cen v dané ekonomice v čase neboli růst cenové hladiny. Jinými slovy to znamená, že si v obchodě za stejnou peněžní jednotku koupíme méně než předtím a snižuje se tedy kupní síla peněz. Naopak pokud všeobecná cenová hladina klesá, jedná se o deflaci. Hlavní příčinou těchto jevů je nerovnováha na trhu mezi nabídkou a poptávkou. K vyjádření změny cenové hladiny oproti předchozímu období kvantitativně, hovoříme o míře inflace. Jedná se o změnu cenového indexu v procentech oproti minulému období. Na základě charakteru analýzy je zjišťována ročně, čtvrtletně, či měsíčně (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 147).

K výpočtu tohoto ukazatele je nejdříve potřeba znát cenovou hladinu v ekonomice. Tu je možné měřit třemi: indexem spotřebitelských cen, indexem cen výrobců a cenovým deflátorem HDP (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 147).

Index spotřebitelských cen (CPI)

Vychází ze spotřebního koše reprezentující nejdůležitější výdaje obyvatelstva v podobě spotřebních předmětů a služeb. Spotřební koš sestává z přibližně 700 položek, které jsou aktualizovány Českým statistickým úřadem. Index spotřebitelských cen je vyjádřen jako poměr součtu nákladů vynaložených na nákup spotřebního koše v běžném roce a součtem nákladů téhož spotřebního koše v roce základním. Při čemž základním rokem je myšleno období, se kterým jsou ceny v dalších jednotlivých letech porovnávány (JUREČKA a kol. Makroekonomie: základní kurs, s. 90).

Rovnice 4 Index spotřebitelských cen (CPI)

$$CPI = \frac{\text{hodnota spotřebního koše v cenách běžného roku}}{\text{hodnota spotřebního koše v cenách základního roku}} \times 100 \quad (4)$$

Index cen výrobců (PPI)

Tento index se velice podobá indexu spotřebitelských cen a je i stejně sestavován. Zahnuje v sobě však několik indexů z jednotlivých odvětví, nikoliv ze všech, jak je možno vidět u předchozího schématu. Často je označován jako index velkoobchodních cen a značí očekávané změny v inflaci pro příští období (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 150).

Deflátor HDP

Deflátor HDP je třetím a také nejsložitějším ukazatelem cenové hladiny. Není omezen spotřebním košem ani jeho vahami. Jedná se o podíl nominálního a reálného HDP v jednotlivých letech vynásoben 100. Pro výpočet inflace je suma cenové hladiny dosazena do vzorce, kde hovoříme o podílu cen v jednotlivých letech (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 150).

Závažnosti inflace

Inflace je rozlišovaná na několik různých druhů z různých hledisek. Dle závažnosti je rozdělována na mírnou, pádivou a na hyperinflaci (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 147).

Mírná inflace je nejnižší stupeň závažnosti inflace. Projevuje se pouze v malých hodnotách, přibližně od 1 do 10 %, tudíž ceny nijak zásadně neovlivňuje. Často je

označována jako inflace plíživá, jelikož tempo růstu cen nepředbíhá tempo růstu výroby. Zároveň roste jak nominální, tak reálný produkt (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 151).

Pádívá inflace se vyznačuje dvou – až třicifernou hodnotou a peníze ztrácejí na hodnotě. V tomto případě se jedná o značné narušení ekonomiky a jejího chodu. Tempo růstu cen převyšuje tempo růstu výroby. Lidé ji vnímají jako podnět pro vybrání svých vkladů a následné „zbavení“ se jich například k nákupu pozemků či statků (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 151).

Nejzávažnějším případem inflace je hyperinflace. Jak už samotný název napovídá, jedná se o katastrofický scénář. Dochází k zastavení chodu téměř celé ekonomiky a společnost se uchyluje k barterové směně. Hodnoty hyperinflace přesahují stovky, desetitisíce dokonce i miliony. Výše cen není možné srovnat s tempem výroby. Jedinou spásou se v tomto případě stává měnová reforma. Naposledy se tato ekonomická porucha vyskytla ve Venezuele, kde byla k roku 2019 odhadována Mezinárodním měnovým fondem na 10 milionů procent. (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 151).

3.5.3 **Nezaměstnanost**

Charakteristickým rysem pro tento pojem je projev nerovnováhy mezi poptávkou a nabídkou na pracovním trhu. V tomto případě dochází k převisu nabídky a vzniká nezaměstnanost. Ke kvantitativnímu vyjádření této veličiny je měřena míra nezaměstnanosti. Pro úplnost interpretace výpočtu daného ukazatele, je však třeba nejdříve rozlišit ekonomicky aktivní a ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 161).

Ekonomicky aktivní obyvatelstvo neboli pracovní síla, je rozdělována na zaměstnané a nezaměstnané. Podle Mezinárodní organizace práce (ILO) musí být zaměstnaní i nezaměstnaní starší 15 let věku, pro zařazení do skupiny ekonomicky aktivních. Pokud osoby nespĺňují jednu z níže uvedených podmínek, hovoříme o osobách zaměstnaných nebo ekonomicky neaktivních. Nezaměstnané osoby tedy charakterizuje:

- nejsou v pracovněprávním vztahu či osobou samostatně výdělečně činnou,
- jsou zaregistrováni na úřadu práce a aktivně si práci hledají,

- jsou připraveni nastoupit do práce nejpozději do 2 týdnů (Brčák, Sekerka, Severová, Stará, 2018, s. 161).

Výpočet obecné míry nezaměstnanosti (u)

Po porozumění předchozích pojmů spojených s nezaměstnaností, je možné vyjádřit vzorec pro výpočet obecné míry nezaměstnanosti. Ten je získán podílem nezaměstnaných osob (U) na pracovní síle (L), čili vydělením počtu nezaměstnaných osob ekonomicky aktivním obyvatelstvem (Brožová, 2006, s. 105).

Rovnice 5 Obecná míra nezaměstnanosti

$$u = \frac{U}{L} \times 100 \quad (5)$$

Druhy nezaměstnanosti

Stejně tak, jako ostatní makroekonomické ukazatele, i nezaměstnanost má několik odlišných druhů. Dle příčiny vzniku je rozlišována na: frikční, strukturální, cyklickou a sezónní (Holman, 2016, s. 280-284).

Hlavním faktorem u frikční nezaměstnanosti je čas. V důsledku přirozené chodu trhu práce a pohybu pracovních sil, vždy existuje skupina osob bez zaměstnání. Důvodem této nezaměstnanosti jsou však vlastní potřeby nezaměstnaných. Může se jednat o čerstvé absolventy, odchod mužů či žen na mateřskou dovolenou, propuštění v práci, změna bydliště a podobně (Holman, 2016, s. 280-284).

Strukturální nezaměstnanost vzniká změnami na pracovním trhu v podobě nesouladu nabídky a poptávky. Trh nabízí nový druh práce, na který není dostatek kvalifikovaných pracovních sil, a naopak pracovníků kvalifikovaných pro stávající práci je přebytek a stávají se zbytečnými. Nabídka v tomto případě není přizpůsobena. Příčinou tohoto jevu může být rozvinutí jistých odvětví či podniků a zároveň útlum podniků jiných na daném území v určitém období (Holman, 2016, s. 280-284).

Hlavní příčinou cyklické nezaměstnanosti je nedostatečná poptávka po pracovní síle. Při poklesu ekonomiky tato složka narůstá, a naopak při růstu je potlačována. V minulosti byla spatřena především během ekonomické krize (Holman, 2016, s. 280-284).

Sezónní nezaměstnanost je specifickým typem. Dochází k ní z důvodu pravidelně se opakujícího přírodního cyklu neboli sezónnosti. Typickými odvětvími jsou pro ni například turistika, stavebnictví a zemědělství (Holman, 2016, s. 280-284).

Z makroekonomického hlediska, lze nezaměstnanost dělit i na:

- Dobrovolnou – už samotný název napovídá, že se jedná o samovolné rozhodnutí nezaměstnaných. V tomto případě počet volných pracovních míst převyšuje počet uchazečů o práci. Na trhu je tedy dostatek pracovních nabídek, ale nezaměstnaný neakceptuje nabídky, které nabízí nižší mzdu, než za jakou je ochoten pracovat. Upřednostňuje si počkat na nabídku odpovídající jeho požadavkům. Do tohoto druhu nezaměstnanosti řadíme nezaměstnanost frikční a strukturální.
- Nedobrovolnou – nastává, pokud počet uchazečů o práci převyšuje počet volných pracovních míst. Tedy poptávka po práci je menší než nabídka práce. Firmy si tudíž nemohou dovolit přijímat nové zaměstnance nebo jsou nuceni mzdu snížit. Nezaměstnaných ochotných pracovat je v tomto případě dostatek, ale nemají kde nebo musí přijmout práci za nižší mzdu.

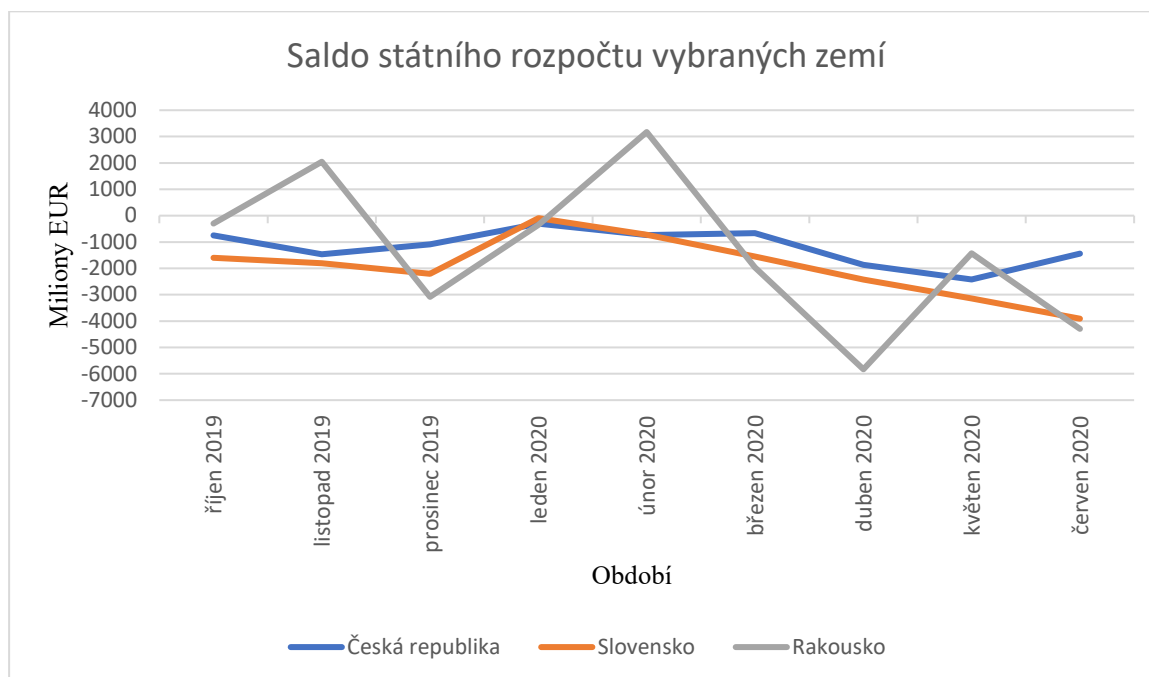
4 Vlastní práce

Praktická část práce poskytuje v první řadě nastínění ekonomické situace před a po propuknutí pandemie koronaviru. Situace je sledována mezi druhou polovinou roku 2019 a druhým kvartálem roku 2020. Je na ni navázáno vybranými ekonomickými opatřeními zemí a popsány důsledky zvolených změn v kapitole zadlužení České republiky. Celou část doplňuje dotazníkové šetření, které poskytuje pohled na celou problematiku očima respondentů a nastíní realitu ve využití vydaných opatření. V závěru práce jsou prezentovány návrhy k zajištění stability v České republice po škodách způsobené koronakrizí.

4.1 Ekonomická komparace zemí

4.1.1 Komparace pomocí salda státního rozpočtu

Graf 2 Měsíční saldo státního rozpočtu vybraných zemí (říjen 2019–červen 2020) – vyjádřeno v milionech eur

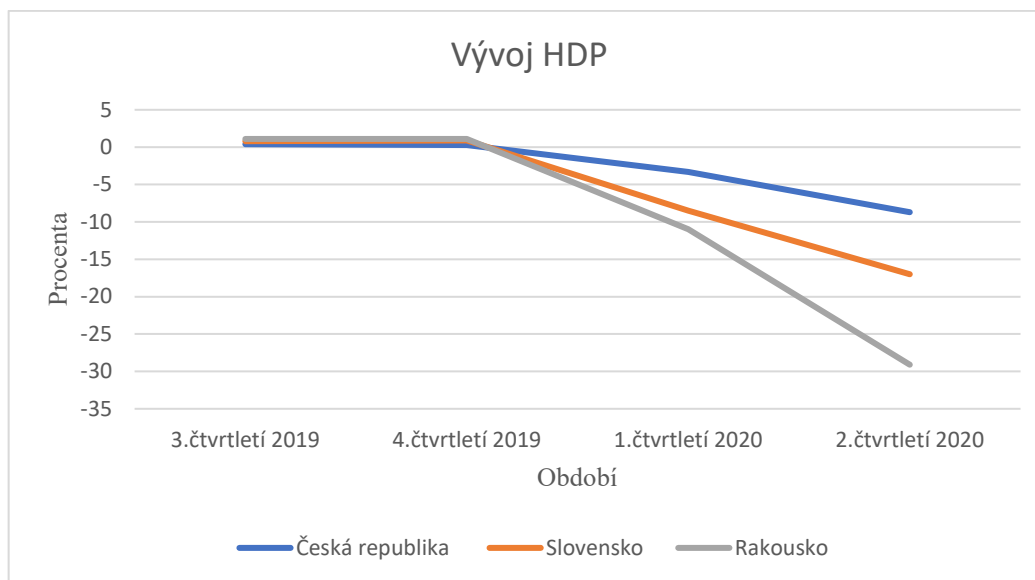
Zdroj: MFČR, MFSR, BMF.gv.at – vlastní zpracování (Pro přesnost byla data České republiky upravena do eurové měny s kurzem vztahujícím se k 5.3.2021)

Saldo státního rozpočtu značí rozdíl mezi příjmy a výdaji dané země. Ve výše uvedeném grafu je možné si všimnout schodku státního rozpočtu v jednotlivých zemích. Rakousko zde vykazuje silnou nestabilitu v příjmech a výdajích již od konce roku 2019, hluboký propad registrují pak především v dubnu roku 2020. Oproti tomu zbylé dvě země zaznamenávají menší vychýlení salda státního rozpočtu. Slovensko i Česká republika se

trvale drží v záporných číslech na rozdíl od Rakouska, které v listopadu 2019 a únoru 2020 přesahuje do kladných hodnot.

4.1.2 Komparace zemí pomocí ukazatele HDP

Graf 3 Procentuální vývoj HDP ve vybraných zemích (3Q 2019 – 2Q 2020)

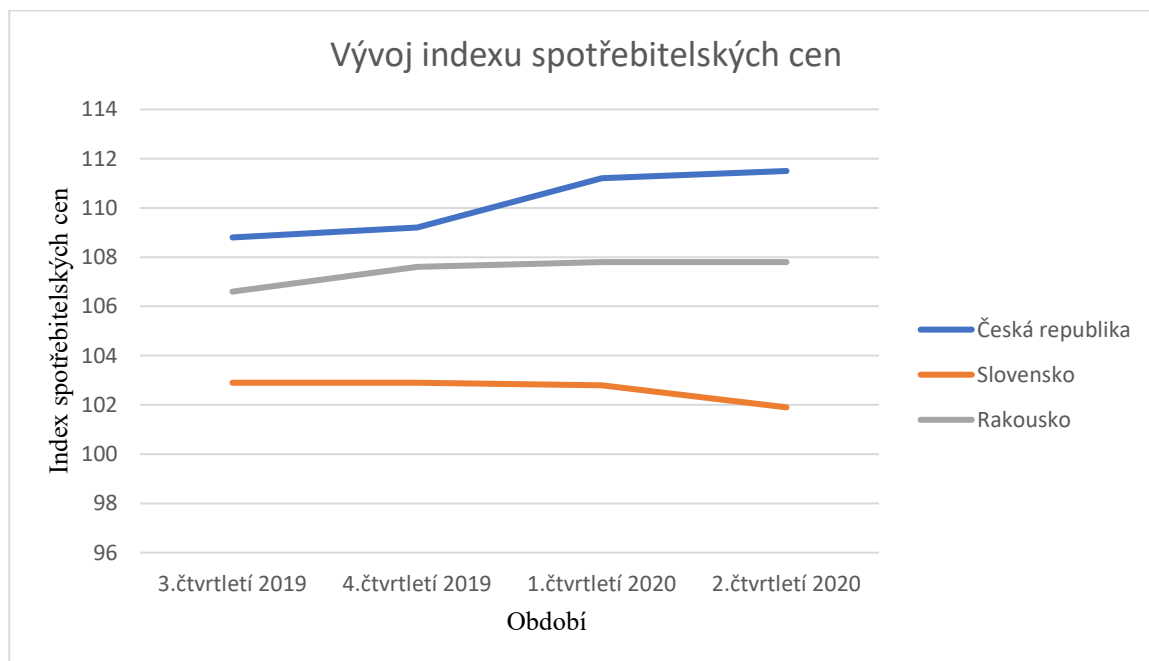

Zdroj: ČSÚ, Statdat.sk, Statistik.at – vlastní zpracování – očištěná data

Graf znázorňuje procentuální vývoj hrubého domácího produktu kvartálně, vždy ve srovnání s předchozím čtvrtletím. Na první pohled je patrný téměř totožný vývoj ukazatele ve všech třech sledovaných republikách mezi 3. a 4. čtvrtletím roku 2019. Naopak křivka prudce klesá na přelomu čtvrtletí roku 2019 a 2020. Zde je zachycen propad po propuknutí pandemie koronaviru v záporných číslech. Jednou z hlavních příčin poklesu, je zavedení nouzového stavu v jednotlivých zemích během měsíce března a s tím spojené uzavření podniků, tedy omezení ekonomiky. Nejsilnější vliv poklesu ukazatele na českém území, měla především spotřeba domácností, která byla omezena z důvodu karanténních opatření. Největší propad v 1. čtvrtletí zaznamenalo Slovensko s -5,2 procentním poklesem oproti předchozímu čtvrtletí. Naopak ve 2. kvartálu 2020 vykazovalo největší pokles Rakousko a slovenský propad zpomaloval. Ve srovnání s ostatními zeměmi, si Česká republika vede relativně nejlépe.

4.1.3 Komparace zemí pomocí ukazatele míry inflace

Graf 4 Vývoj indexu spotřebitelských cen ve vybraných zemích (3Q 2019 – 2Q 2020)

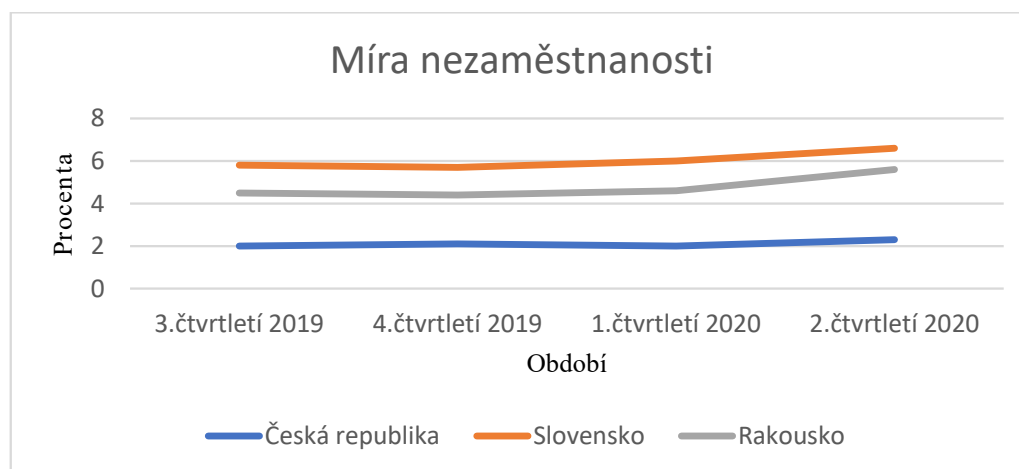

Zdroj: 1 Zdroj: ČSÚ, Statdat.sk, Fred.com – vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno v teoretické části práce, míra inflace se měří pomocí indexu spotřebitelských cen. Tento index zaznamenává výše uvedený graf a jeho základním průměrem je rok 2015, jenž odpovídá hladině 100 %. Všechny tři republiky se pohybují v odlišných cenových hladinách. Důležitý je i jejich rozdílný vývoj. Před propuknutím ekonomické krize cenová hladina v Rakousku i Česku mírně rostla a začala stagnovat až projevem hospodářské krize. Tento vývoj je pro inflaci v době krize běžný a očekávaný. Výrazný vliv na dané schéma mělo například snížení cen pohonných hmot a alkoholu. Na Slovensku však tento ukazatel dlouhodobě stagnoval již před recesí 2020 a hladina začala klesat po zavedení nouzového stavu.

4.1.4 Komparace zemí pomocí ukazatele míry nezaměstnanosti

Graf 5 Vývoj míry nezaměstnanosti v jednotlivých zemích (3Q 2019 – 2Q 2020)

Zdroj: Eurostat – vlastní zpracování

Hladina míry nezaměstnanosti se u výše pozorovaných států výrazně liší. Česká republika je v rámci Evropské unie jednou ze zemí s nejnižší nezaměstnaností vůbec. Není tedy překvapením malá hodnota míry nezaměstnanosti i v tomto případě, pohybující se okolo 2 %. Dle grafu je možné pozorovat mírný nárůst této hodnoty v druhém čtvrtletí roku 2020 jako projev vyhlášení nouzového stavu a s ním spojené uzavření podniků. Z důvodu finančního neustání tohoto nařízení některých firem přišla výrazná část pracovníků o práci. Tento nárůst je vykazován ze stejné příčiny i v případě Slovenska a Rakouska, avšak v mnohem větším měřítku. Narozdíl od těchto dvou zemí zaznamenává Česká republika zanedbatelné zvýšení a vede si nejlépe. Je možné tento stav nazvat jako „polštář“ rekordně nízké nezaměstnanosti z předchozích let, z něhož může Česko ještě nějaký čas těžit v době krize.

4.2 Ekonomická opatření a jejich důsledky

4.2.1 Státní příspěvky na mzdy – Kurzarbeit

Tabulka 1 Porovnání kurzarbeitu v jednotlivých zemích

Země	Česká republika	Slovensko	Rakousko
Komu je pomoc určena	Zaměstnancům a zaměstnavatelům		
	Režim A:	Režim A:	Pokud zaměstnanci pracují alespoň 10 % jejich pracovní doby, platí:
	· Pokud má zaměstnanec nařízenou karanténu, pobírá 60 % mzdu redukovaného průměrného výdělku	· Zaměstnanec pobírá 80 % průměrné mzdy, pokud byla podniku omezena činnost v důsledku pandemie	
	· Pokud je podnik vládou uzavřený, zaměstnanec pobírá 100% mzdy		U hrubých mezd do 1700 euro získá zaměstnanec 90% původní čisté mzdy
	Režim B:	Režim B (paušální příspěvek):	· Hrubé mzdy do 2685 euro získá zaměstnanec 85 % původní mzdy
	· Při nepřítomnosti více než 30 % zaměstnanců na pracovišti pobírá zaměstnanec 100 % průměrného výdělku	· Pokud podniku poklesly tržby o více než 20 % - 180 euro, více než 40 % - 300 euro, více než 60 % - 420 euro, více než 80 % - 540 euro	· Hrubé mzdy do 5370 euro získá zaměstnanec 80 % čisté mzdy
	· Při omezení dostupnosti vstupů nezbytných k činnosti zaměstnanec pobírá 80 % průměrného výdělku		Zaměstnanec musí pro nabytí této podpory vyčerpat všechnu dovolenou a náhradní volno.
	· Při poklesu odbytu zaměstnanec pobírá 60 % průměrného výdělku		
	Režim C:		
	· Odpuštění plateb odvodů na sociální pojištění pro firmy do 50 zaměstnanců		

Zdroj: MPSV ČR, MPSV SK, Businessinfo – vlastní zpracování

Tabulka zobrazuje odlišnou formu kurzarbeitu v jednotlivých zemích. Pro zaměstnavatele znamená tato forma vládní podpory především udržení kvalifikovaných pracovníků a okamžité nasazení pracovních sil po skončení omezení. Zaměstnanci nemusí hledat novou práci a mají alespoň částečný příjem. Stát se poté nemusí potýkat s vysokým počtem osob registrovaných na úřadu práce a s nimi spojenými výdaji na podporu nezaměstnanosti. Celý tento proces tedy umožňuje rychleji nastartovat ekonomiku. Problémem se však může stát opakované omezení v ekonomice, kdy tato státní pomoc přetrvává dlouhodoběji, či opakovaně. Z dlouhodobého hlediska je tato podpora bezvýhradně velkou zátěží pro státní rozpočet. Podle ministerstva práce a sociálních věcí bylo od propuknutí pandemie do 19. července vyplaceno 15 miliard korun (Veronika Němcová, Měšec, 2020).

Dále je z tabulky, podle rakouské formy kurzarbeitu, patrná povinnost odpracovat alespoň 10% pracovní doby, která v české formě Antiviru chybí. I v tomto případě může dojít k problému, pokud bude Program Antivirus trvat déle. V případě dlouhodobé neaktivity mohou mít firmy i po této pomoci problém udržet všechna pracovní místa a posléze propouštět v rámci úspor. Zaměstnanci však po dobu uzavření pobírají 100 % výši mzdy, z níž je 80 % placeno státem. Tyto osoby jsou tudíž odkázáni na hledání si nové práce, kterou si mohly hledat již dříve. Zároveň se stávají novou zátěží pro stát. Jak již bylo zmíněno v předchozí části, míra nezaměstnanosti se udržela i ve druhém čtvrtletí na relativně nízké úrovni 2,3 %. Díky tomuto jevu je však možné očekávat její prudší nárůst ve druhé polovině roku 2020.

4.2.2 Přímé finanční výplaty od státu

Tabulka 2 Porovnání finančních výplat státu v jednotlivých zemích

Země	Česká republika	Slovensko	Rakousko
Komu je příspěvek určen	OSVČ	OSVČ	OSVČ
Doba trvání	1. kompenzační období od 12. března do 30. dubna 2. kompenzační období od 1. května do 8. června	Vypláceno zpětně od 13. března do dubna	Od 16. března do 15. června
Výše	Příspěvek ve výši 500 korun denně do maximální částky 25 000 korun	Pokles tržeb živnostníků: <ul style="list-style-type: none"> • Větší než 20 % - příspěvek 180 eur • Větší než 40 % - příspěvek 300 eur • Větší než 60 % - příspěvek 420 eur • Větší než 80 % - příspěvek 540 eur V prvním období měsíce března byly tyto příspěvky poloviční.	Příspěvek ve výši 2000 tisíc eur měsíčně po dobu 3 měsíců

Zdroj: MFČR, Businessinfo, Weiner Zeitung – vlastní zpracování

O kompenzační bonus v České republice, známý jako Program Pětadvacítka, zažádalo k 4. dubnu téměř půl milionů Čechů. Není tedy pochyb, že se jedná o významnou pomoc živnostníkům v době krize a nebylo překvapením ani opětovné zavedení tohoto příspěvku. Stát na tuto pomoc vyčlenil téměř 14 miliard korun. Problém však nastává v případě financování Pětadvacítky. Je totiž financována ze sdílených daní. Výnosy z těchto daní jsou rozdělovány mezi stát, kraje a obce. Pro města a obce se jedná o podstatný příjem, který je pro ně v důsledku pandemické krize zásadní. Městské a obecní rozpočty jsou v době krize upraveny především pro finanční pomoc obyvatel daného místa. V rámci financování Pětadvacítky jsou tedy nuceni tyto úpravy v důsledku ztrát změnit. Jelikož se mnohdy jedná o částku ve výši milionů, je možné očekávat zadlužení jednotlivých měst i obcí. Stejně tak jako Rakousko, zvolila Česká republika jednorázový příspěvek pro živnostníky, bez ohledu na výši ušlého zisku. Z administrativního hlediska se jedná o snazší, a tím i rychlejší pomoc této skupině. Slovensko oproti tomu, tyto státní výdaje rozdělilo detailněji. V návaznosti na neustále zvyšující se státní deficit z důvodu zvýšení výdajů na státní opatření, je v případě České republiky více než na místě, tyto finance rozdělovat férověji.

4.2.3 Dluhová moratoria

Tabulka 3 Porovnání odkladu splátek v jednotlivých zemích

Země	Česká republika	Slovensko	Rakousko
Kdo může splátky odložit	OSVČ, firmy, běžní spotřebitelé	OSVČ a firmy do 250 zaměstnanců, fyzické osoby	Domácnosti a drobné podniky
Jaké splátky je možno odložit	Splátky spotřebitelských i podnikatelských úvěrů, které byly sjednány před 26. březnem 2020	Splátky hypotečních, spotřebitelských a obchodních úvěrů	Splátky úvěrů sjednaných před 15. březnem 2020
Na jak dlouho je možné splátky odložit	Na 3 nebo 6 měsíců	Až na 9 měsíců	Na 3 měsíce

Zdroj: 2 Zdroj: MFČR, MFSR, Businessinfo – vlastní zpracování

Moratorium na odklad splátek hypoték či podnikatelských úvěrů bylo zavedeno ve všech třech sledovaných zemích. Jedná se o pomoc lidem i firmám, kteří potřebují čas na finanční srovnání se v době ekonomické krize. Především se jedná o subjekty, kteří nejsou schopni splácet nebo jsou významně omezeni dostát těmto závazkům. V kratším časovém rozmezí, například 3 měsíců v případě Rakouska, je tato pomoc efektivním řešením, jak překonat recesi. Je však třeba znát obě strany mince. Nezaměstnaných přibývá a mezi těmito osobami jsou i ti, kteří musí splácet hypotéku, či úvěr. Odklad splátek je pro tyto subjekty významnou pomocí. Z dlouhodobého hlediska však moratorium neřeší problém, ba ho naopak může zhoršovat. Splátky totiž nejsou sníženy, či jakkoliv zvýhodněny a jejich úročení běží dál. V době skončení moratoria, tedy v říjnu 2020, je možné očekávat problémy u některých dlužníků, kteří svou finanční situaci na začátku roku správně neodhadli. Z dlouhodobého hlediska, a v době nejasné ekonomické budoucnosti, může být řešením spíše navýšení dlužné částky úvěru, nikoliv odklad tohoto závazku. Pokud si dlužníci půjčí více pro vytvoření finanční rezervy, mohou problém kontinuálně řešit a neodkládat.

4.2.4 Záruky na bankovní úvěry

Tabulka 4 Porovnání poskytnutých záruk v jednotlivých zemích

Země	Česká republika	Slovensko	Rakousko
Určeno	Živnostníkům a firmám do 500 zaměstnanců	Živnostníkům a firmám	Živnostníkům a firmám
Záruka	Státní záruka do výše 90 % dluhu, nejvýše 45 milionů korun pro podnikatele s počtem do 250 zaměstnanců. Pro podnikatele s 250 až 500 zaměstnanci stát ručí do 80 % výše dluhu, nejvýše do 40 milionů korun.	Státní záruka s kapacitou 500 milionů eur měsíčně. Státní záruka je do výše 90 % při úvěrech do 2 milionů a 80 % při vyšších.	Státní ručení do 80 % dluhu v případě insolvence. Záruka 100 % do částky 500 milionů Eur, záruka 90 % do částky 27,7 milionu eur a záruka 80 % do částky 1,5 milionu.

Zdroj: 3 Zdroj: MFČR, SLSP, AWS – vlastní zpracování

V České republice bylo toto ekonomické opatření třikrát upravováno a prodlužováno. Doposud nejrozšířenější forma této pomoci s názvem Covid III byla spuštěna 16. března 2020. Cílem tohoto balíčku bylo pomoci firmám překonat finanční výpadky spojené s uzavřením, či omezením provozu podniků, ale i podporou likvidity. Z důvodu krizových opatření se mnozí podnikatelé objeví ve finanční tísní a pro svůj další ekonomickou aktivitu potřebují pomoc k financování provozních potřeb ve formě úvěrů. Poskytovatelé těchto finančních zdrojů jsou však omezeni rizikovostí subjektů v dané situaci a úvěr se tak stává stěží dosažitelný. Zásah státu ve formě poskytnutí záruk je téměř nutný. V případě České republiky je však pomoc v porovnání se Slovenskem i Rakouskem značně omezena. Například vláda Slovenské republiky ručí do 80 % dluhu a zároveň odlehčí dlužníkovi od platby úroku za poskytnutí daného úvěru. V Rakousku pro změnu stát ručí za 100 % výší dluhu v případě částky do 500 milionů eur. Česko však stále přenechává jistou část spojenou s rizikem nesplacení dluhu na bankách, jenž se může stát překážkou pro poskytnutí úvěru. Na druhou stranu se nabízí otázka, zda přenechání alespoň částečného rizika bankám umožní pečlivější prozkoumání finančního stavu žadatele z této strany. Pravděpodobnost zlepšení situace pomocí úvěru u podniků, které si nevedly dobře již před krizí, je diskutabilní. Z tohoto hlediska se může jednat o nárůstu počtu neplatičů na úkor státu.

4.2.5 Daňové úlevy

Tabulka 5 Porovnání daňových úlev v jednotlivých zemích

Země	Česká republika	Slovensko	Rakousko
Daň z příjmu fyzických osob	Odklad záloh na tuto daň do 20. června 2020 a odpuštění pokut při pozdním podání	Odklad platby záloh na tuto daň	Platba daně odložena do 20. září 2020
Daň z příjmu právnických osob	Odklad záloh na tuto daň do 20. června 2020, odpuštění pokut při pozdním podání a zpětné vrácení daně z období 2018/2019 na základě ztráty z roku 2020.	Odklad platby této daně a možnost uplatnění daně ztráty oproti odvodům daně z roku 2014	Platba daně odložena do 20. září 2020
DPH	Snížení 21 % a 10% sazby daně na 10 % pro vybrané sektory	Beze změny	Snížení daně na 5 % pro vybrané sektory do konce roku.
Daň z nemovitosti	Zrušení této daně i se zpětným účinkem k prosinci 2019	Beze změny	Beze změny

Zdroj: MFČR, Vláda.cz - vlastní zpracování

V tabulce výše je znázorněn souhrn vybraných daní, které jsou významnými příjmy státního rozpočtu všech zemí. Jak již bylo nastíněno v předchozí kapitole, výrazné změny v daňovém systému křivku HDP po propuknutí pandemie koronaviru významně ovlivní. Jednou z nejdůležitějších změn v daňových úlevách je nepochybně snížení daní, které má velký vliv na tvorbu HDP. Pro zásadní změnu se rozhodla Česká republika i Rakousko, v podobě redukce daně z přidané hodnoty. Ačkoliv byla tato pomoc omezena pouze pro vybrané sektory, její snížení se i tak výrazně promítlo poklesem příjmů do státního rozpočtu.

Při porovnání České republiky a Rakouska se snížení DPH neliší pouze výší sazby, ale především dobou trvání tohoto opatření. Rakousko redukcí daně zavedlo dočasně, zatímco Česká republika nikoliv. Ačkoliv je trvání hospodářské krize 2020 nejasné, a tudíž hloubka jejích důsledků dosud neznáma, předpokládá se konečné zlepšení této situace a s ní spojený i návrat ekonomiky do původního stavu. Z tohoto důvodu je tedy důležité přijmout toto opatření pouze dočasně a posléze tuto daň znovu zvýšit, pro stabilizaci státního rozpočtu a chod ekonomiky. V návaznosti na tento zásah, je třeba zmínit i zrušení daně z nabytí nemovitosti, který Česká republika zavedla i zpětně od prosince 2019. Toto opatření zbylé dva sledované státy nezavedlo. Ačkoliv se jedná o další zásah do příjmů státu, nemusí být nutně negativem. Díky vlně finanční nejistoty koronakrize, je očekáváno utlumení trhu s nemovitostmi. Tato ekonomická pomoc může tento trh nastartovat a stát se motivací, pro koupi nemovitosti.

4.2.6 Ošetřovné – příspěvek na péči o děti

Tabulka 6 Porovnání příspěvku na péče o děti v jednotlivých zemích

Česká republika	Slovensko	Rakousko
Stát platí 80 % z denního vyměřovacího základu	Stát platí 55 % z denního vyměřovacího základu	33 % pracovních nákladů přebírá stát

Zdroj: Vlāda.cz - vlastní zpracování

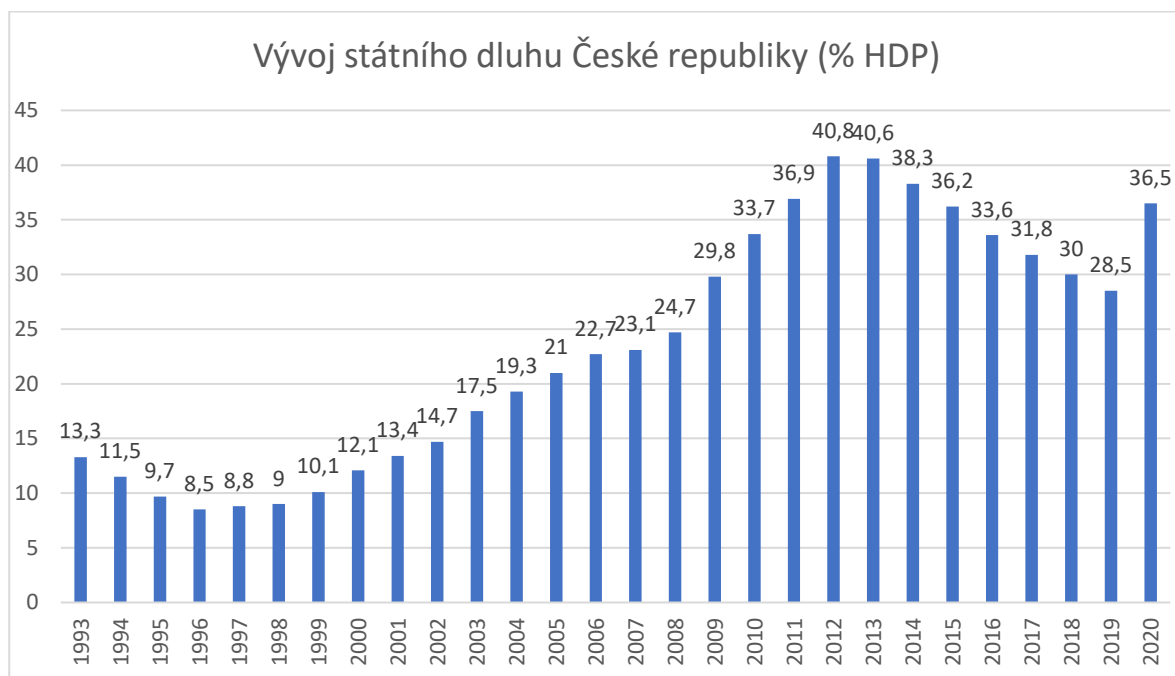
Ošetřovné bylo v době pandemii upraveno pro podmínky v době koronakrize. Jak je možné všimnout, všechny státy v tomto směru zaujaly odlišný postoj. V České republice byl zvolena podpora ve výši 80 % z denního vyměřovacího základu. Tento příspěvek byl navýšen z původních 60 % a byl platný po dobu uzavření škol. V době, kdy je důležité omezit přenos nákazy COVID-19 a omezit mezilidský kontakt, je toto opatření žádoucí. Nastává však problém ze strany zaměstnanců, neboť jsou odkázáni na péči o dítě. Pokud zaměstnanec není schopen vykonávat svou práci na dálku, pobírá ošetřovné. V mnoha případech jsou však pracovníci schopni vykonávat svou práci z domova a přejít na takzvaný „home office“. Zde se však může jednat o mezeru v systému a zneužívání státních příspěvků ze strany zaměstnavatelů. Firmy tak mohou ušetřit na platech pro zaměstnance i přesto, že jsou jejich pracovníci schopni odvádět plnohodnotnou práci na dálku. V takovém případě

stát platí 80 % a zaměstnavatel pouhých 20 %. Jedná se o neetické chování, které lze těžko kontrolovat, má však velký dopad na veřejné finance.

4.3 Státní dluh České republiky

Všechna ekonomická opatření zmíněná v předchozí kapitole 4.2 jsou pomocí občanům, avšak velkou zátěží pro státní rozpočet. Česká republika se před propuknutí ekonomické krize řadila mezi země s nejnižším státním dluhem. Zároveň se výše dluhu dlouhodobě úspěšně snižovala, což prezentuje graf číslo 8 níže.

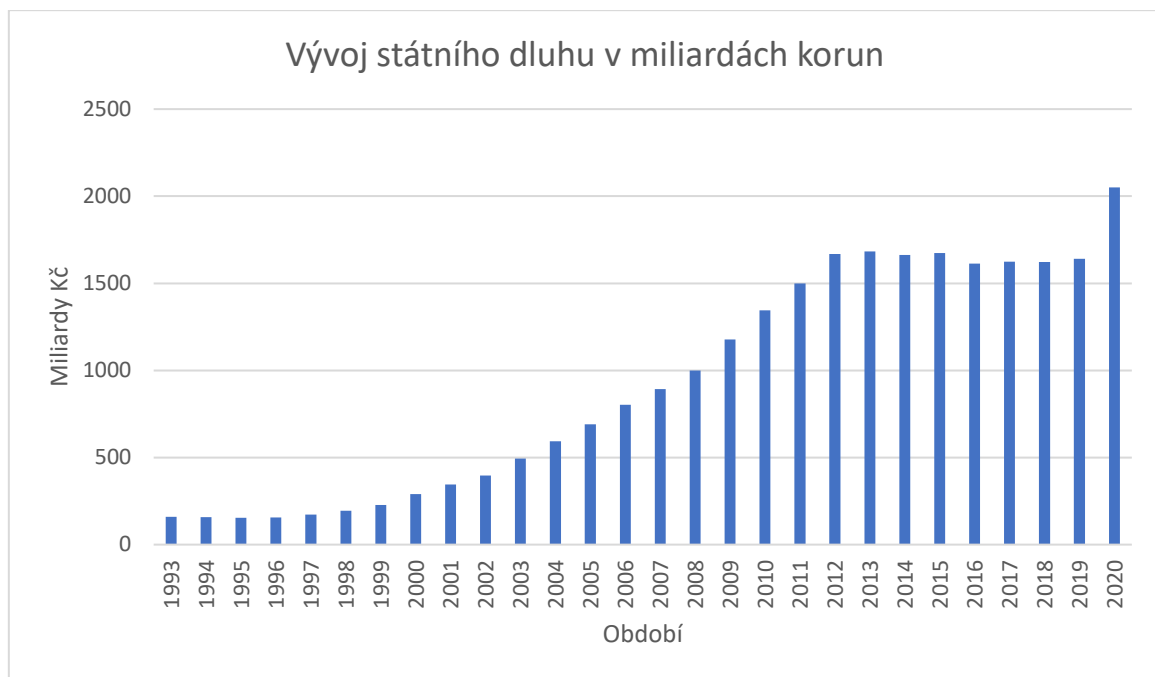
Graf 6 Vývoj státního dluhu České republiky

Zdroj: MFČR.cz – vlastní zpracování

Rok 2020 bohužel v tomto trendu nepokračoval a skončil s nárůstem 409,5 miliardy oproti předchozímu roku, tedy na 36,5 % ve vyjádření vůči HDP. (Mfcr.cz, 2021) Jedná se tak o nejvyšší státní dluh od vyhlášení samostatného českého státu. Na jeho vzrůstu se podílel především výdej státních dluhopisů, jejichž hrubá emise v roce 2020 činila celkem 592,3 miliardy korun. (idnes.cz, 2021)

Graf 7 Vývoj státního dluhu v miliardách korun

Zdroj: MFČR.cz – vlastní zpracování

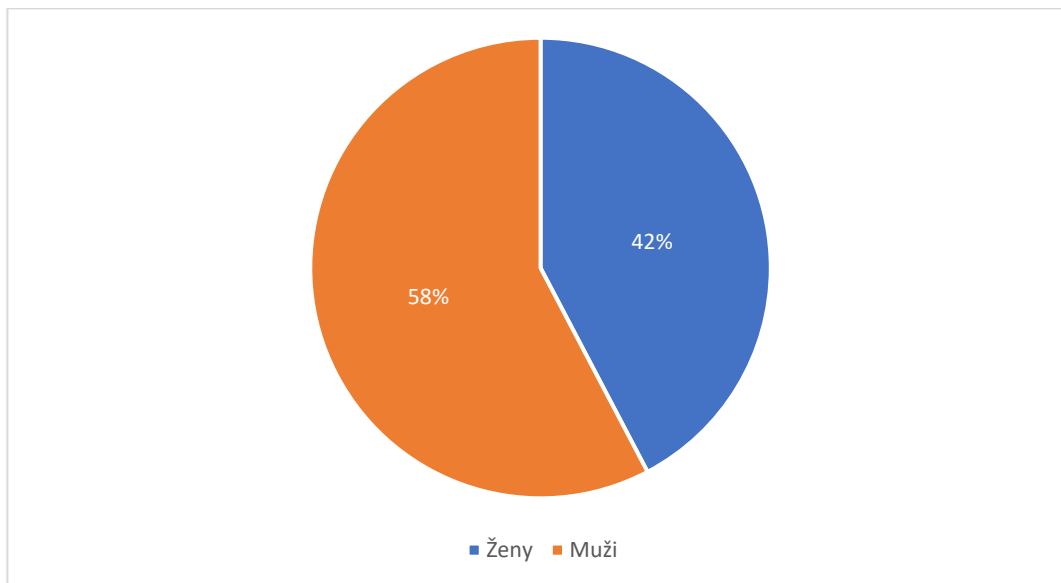
4.4 Dotazníkové šetření – Ekonomická opatření České republiky v době pandemie koronaviru COVID-19

Pro nastínění vnímání celé ekonomické krize koronaviru bylo autorem práce provedeno dotazníkové šetření na dané téma. Dotazování bylo spuštěno v období od 28.2. 2021 do 7.3.2021 a zúčastnilo se ho celkem 104 respondentů. Pomocí nástroje Google Forms byl vytvořen krátký dotazník čítající celkem 18 otázek a rozeslán online skrze sociální sítě. Odpovídalo se na otevřené, uzavřené i polouzavřené otázky.

První část dotazů zahrnuje především sociometrickou charakteristiku respondentů – pohlaví, věk, bydliště, dosažené vzdělání, pracovní stav a měsíční příjem. Druhá část je zaměřena na ekonomický stav jednotlivců v době pandemie koronaviru a jejich zkušenost s čerpáním státních podpor.

4.4.1 Výstupy jednotlivých otázek

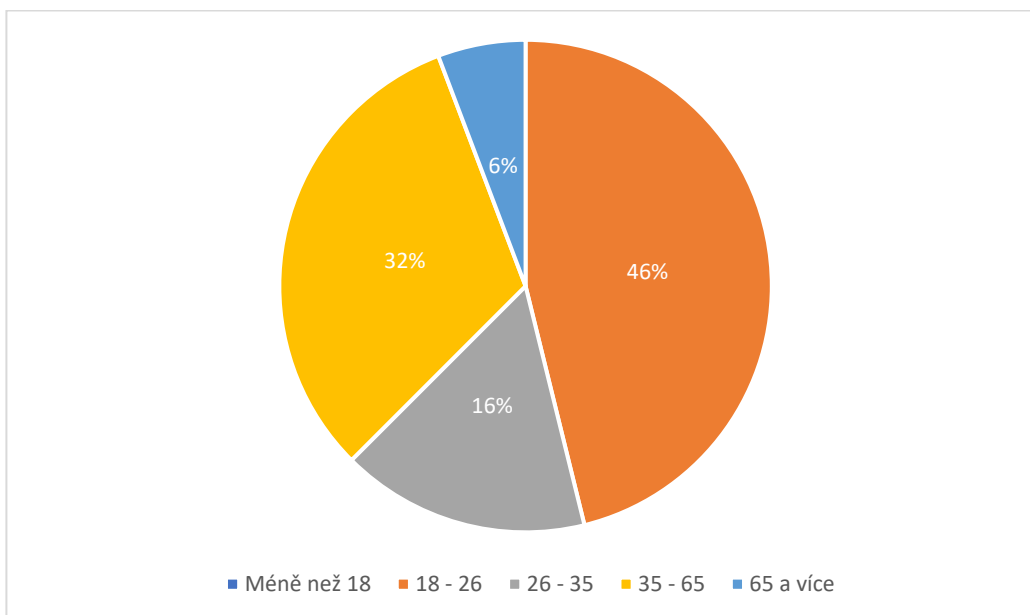
Graf 8 Otázka č. 1 - Jaké je Vaše pohlaví?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Ze 104 dotazovaných převažovalo mužské pohlaví v počtu 60 (57,7 %) mužů a odpovědělo 44 (42,3 %) žen. Vzorek respondentů je tedy pro výsledky šetření dostatečně genderově vyvážený.

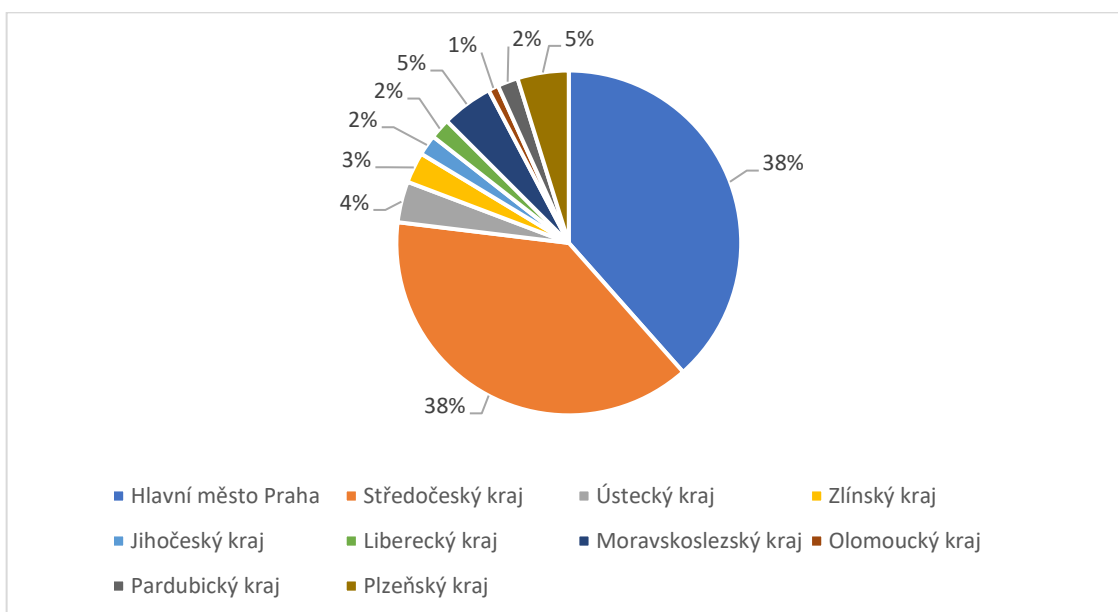
Graf 9 Otázka č. 2 – Jaký je Váš věk?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Věková hranice byla upravena do 5 kategorií v závislosti na předpokládané pracovní aktivitě. V nezletilém rozmezí, tedy do věku 18 let, je předpokládána minimální pracovní aktivita, a to většinou brigádně a na zkrácený úvazek. Šetření se však žádný dospívající nezúčastnil. Nejčetnější skupinou se stali studenti v rozmezí od 18 do 26 let, kteří zabírají stav 48 (46,2 %) dotazovaných. V této skupině se stále předpokládá práce na zkrácený úvazek. Následující rozpětí 26–35 let zaujímá 17 (16,3 %) respondentů a je u nich předpokládán hlavní pracovní poměr, stejně tak jako ve věku od 35 do 65 let. Tato skupina se stala druhou nejpočetnější s 33 (31,7 %) dotazovanými. Poslední, a tedy předpokládanou ekonomicky neaktivní skupinou, jsou důchodci od 65 let věku a výše. Odpovědělo zde 6 (5,8 %) osob.

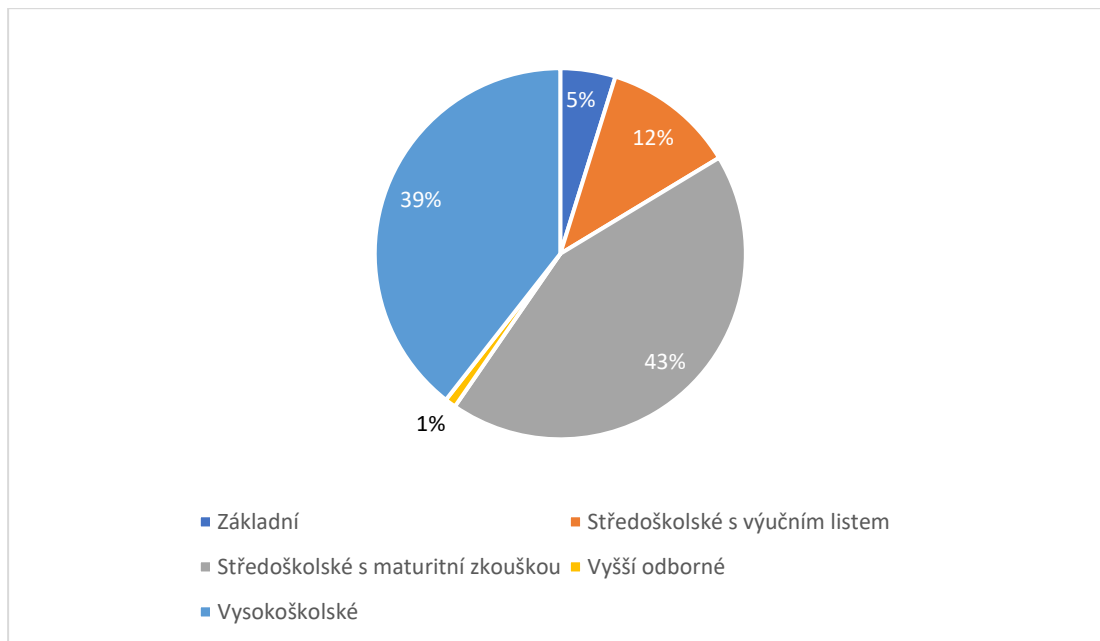
Graf 10 Otázka č. 3–V jakém kraji žijete?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Pro přehled situace v regionech, byla vytvořena otázka na bydliště respondentů, respektive kraj, ze kterého pochází. Ze 14 českých krajů se 10 z nich vyskytlo v odpovědích. Nejčastěji jsou dotazovaní z hlavního města Prahy a Středočeského kraje, kde byl počet stejný – 40 (38,5) osob. Následoval kraj Plzeňský a Moravskoslezský ve stejném počtu 5 (4,8 %) dotazovaných. 4 (3,8 %) osoby z Ústeckého kraje, 3 (2,9 %) ze Zlínského kraje, stejný počet 2 osob z Pardubického, Jihočeského a Libereckého kraje. Posledním je kraj Olomoucký, ze kterého pochází jeden respondent (1 %).

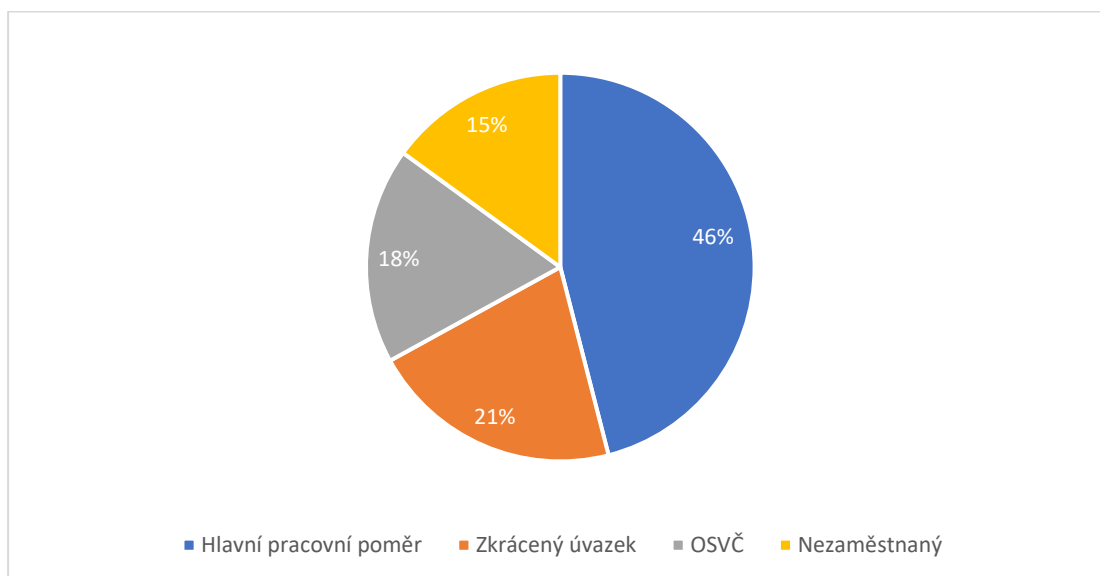
Graf 11 Otázka č. 4 – Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Ve spojení koronakrize a nezaměstnanosti, byl kladen důraz i na vzdělání dotazovaných, jenž z většiny tvořilo středoškolské s maturitní zkouškou – 45 (43,3 %) respondentů a vysokoškolské – 41 (39,4 %) respondentů. Zbytek představuje vzdělání středoškolské s výučním listem (11,5 %), základní (4,8 %) a nakonec 1 dotazovaný (1 %) vyšším odborným vzděláním.

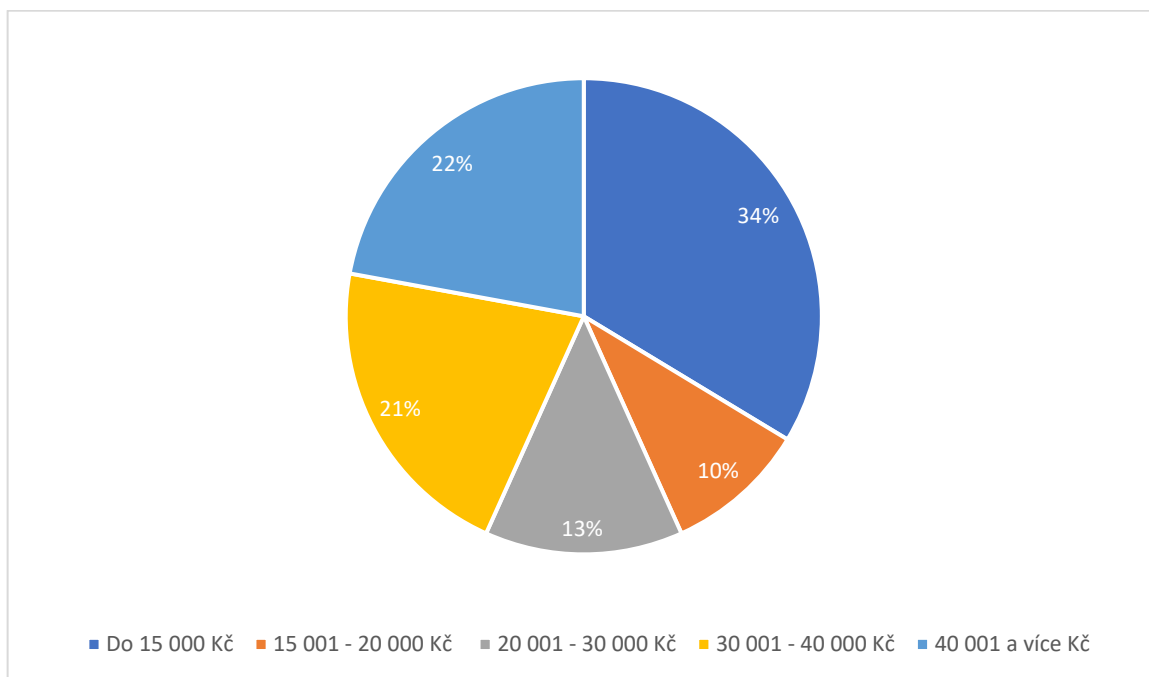
Graf 12 Otázka č. 5 Jaký je Váš pracovní stav?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Jak již bylo zmíněno v předchozí části, jedním z prvotních ekonomických opatření byly například přímé platby státu v rámci takzvané „Pětadvacítky“, které mohly čerpat především OSVČ. Z tohoto důvodu v šetření nechybí ani otázka na pracovní stav respondentů. Celkem 46 (44,2 %) osob označilo svůj pracovní stav jako hlavní pracovní poměr. Následoval zkrácený úvazek v počtu 21 (20,2 %) osob a 18 (17,3 %) osob samostatně výdělečně činných. Kategorii nezaměstnaných zvolil zbytek, tedy 15 (18,3 %) dotazovaných.

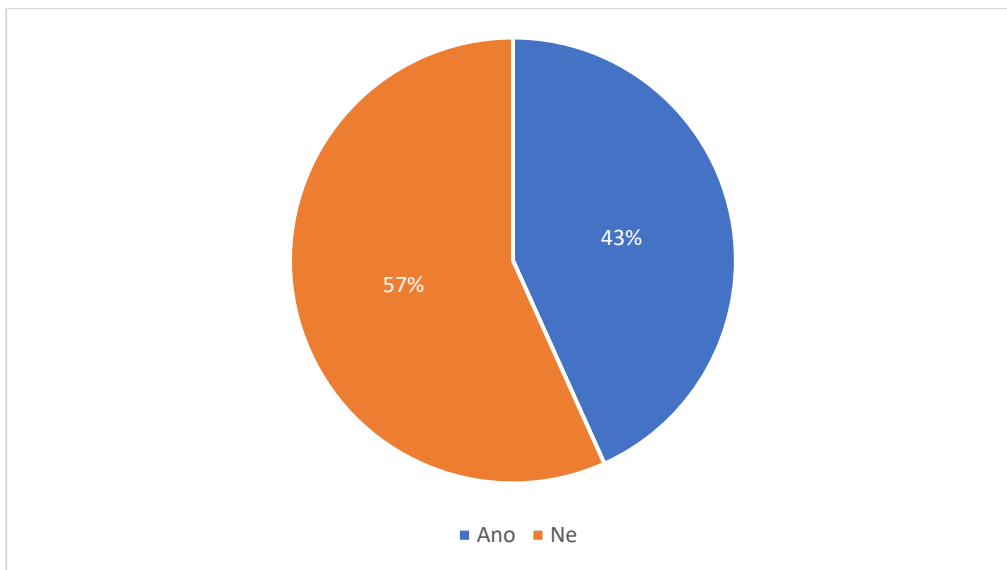
Graf 13 Otázka č. 6 – V jakém rozmezí hrubé mzdy se pohybuje Váš měsíční příjem?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

V otázce zaměřené na výši hrubé mzdy dotazovaných se ukázala jako nejčastější odpověď platové rozmezí do 15 000 Kč v procentuálním vyjádření 33,7 %. Následovala skupina 40 001 a více. Hned za ní mzda od 30 001 – 40 000 Kč, poté mzda od 20 001 do 30 000 Kč, a nakonec rozmezí od 15 001 do 20 000 Kč.

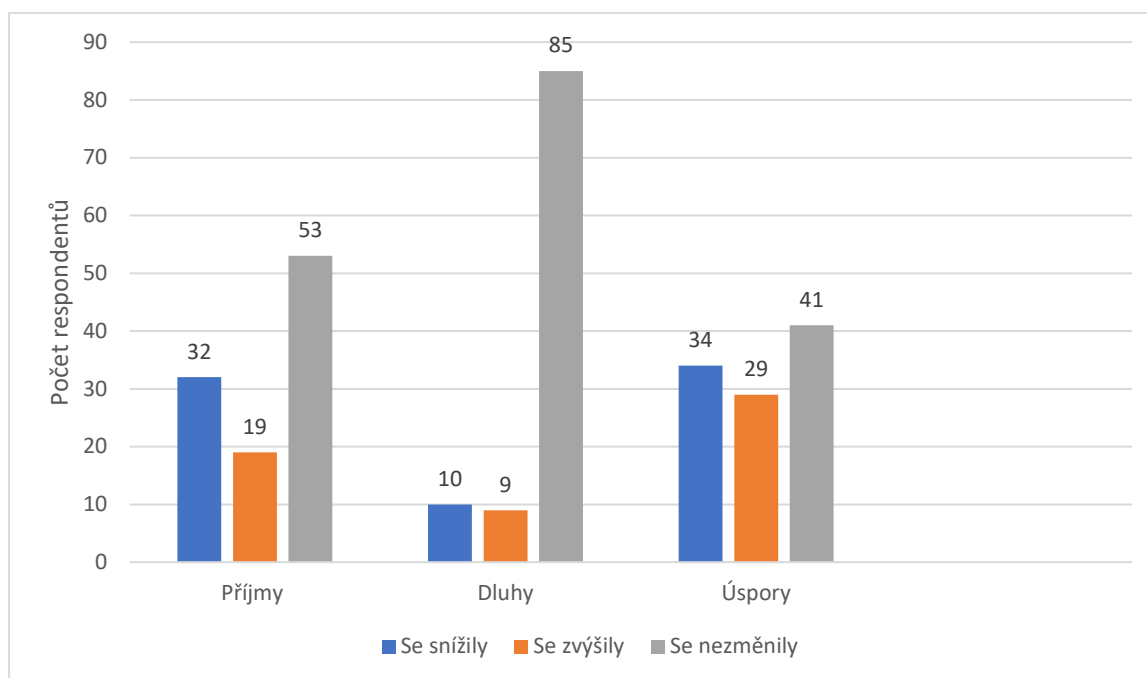
Graf 14 Otázka č. 7 – Jste student/ka?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Šetření se zúčastnilo celkem 59 (56,7 %) studujících.

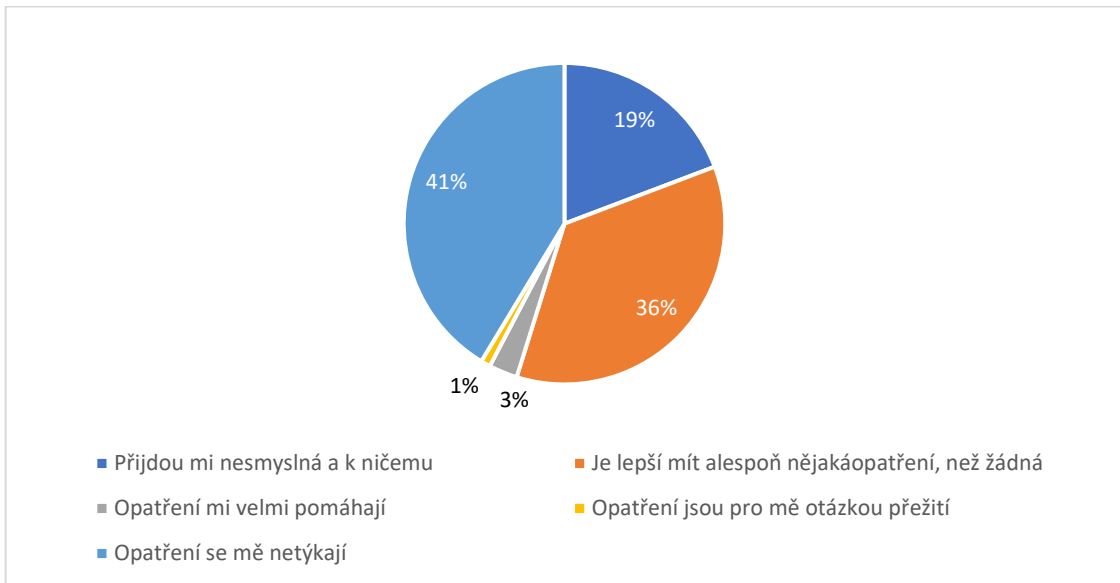
Graf 15 Otázka č. 8 od propuknutí pandemie koronaviru COVID-19?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

V rámci finančního stavu dotazovaných nedošlo k převratným změnám. Dle zobrazovaného grafu je patrné snížení úspor a příjmů, které bylo propuknutím krize předpokládáno. U většiny respondentů se však příjmy, dluhy, ale ani úspory nezvětšily.

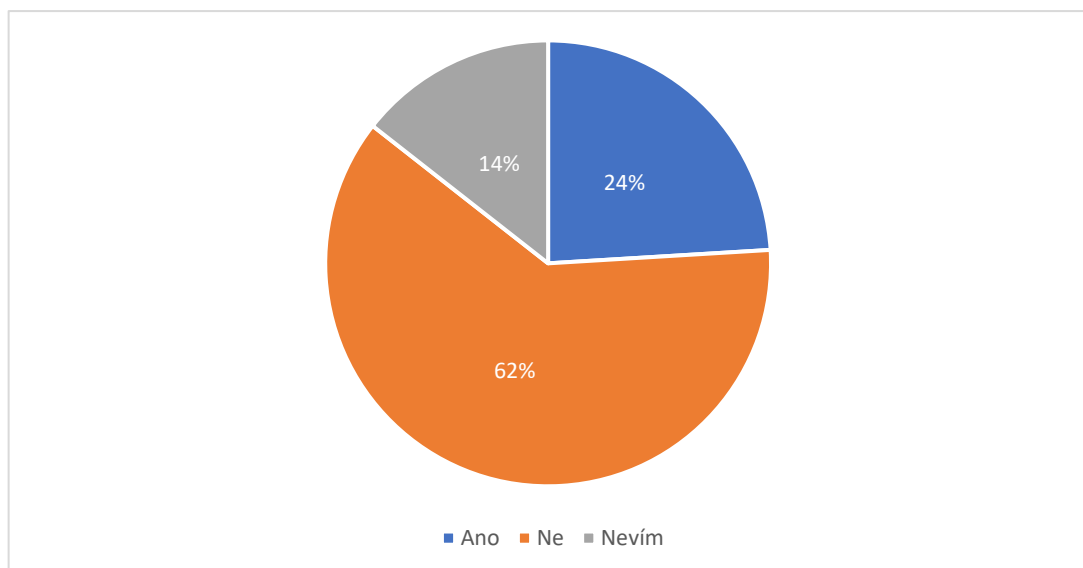
Graf 16 Otázka č. 9 Jak vnímáte podpůrná ekonomická opatření proti důsledkům koronakrize?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

U otázky pohledu respondentů na ekonomická opatření vydané vládou, se autor práce setkal s různorodou odezvou. 41,3 % dotazovaných se ekonomická opatření netýkají. Dalších 35,6 % je spokojeno alespoň s nějakou pomocí než s žádnou a 19,2 % přijdou podpůrná opatření nesmyslná a k ničemu. Téměř 3 % zbylým respondentům státní podpora velmi pomáhá a pro jednoho dotazovaného je dokonce otázkou přežití.

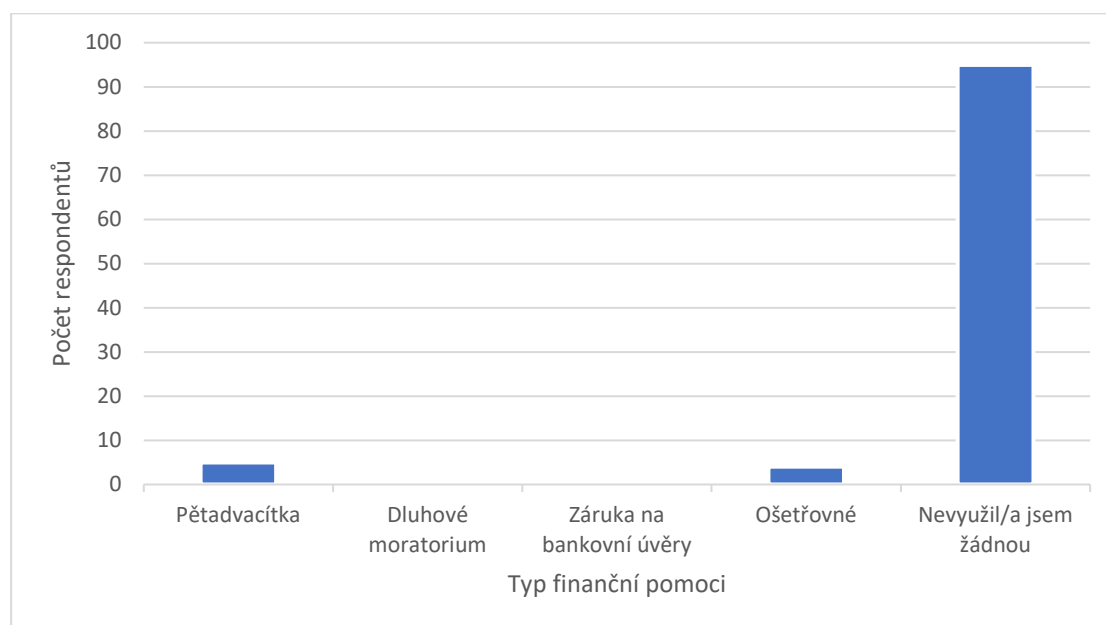
Graf 17 Otázka č. 10 Jsou pro Vás opatření srozumitelná a snadno dohledatelná?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Pro více než polovinu, přesněji 61,5 %, dotazovaných, jsou ekonomická opatření nesrozumitelná a těžce dohledatelná. Pouhých 25 osob uvedlo porozumění vydaným hospodářským opatřením a zbytek v počtu 15 respondentů se zdržel odpovědi s reakcí „nevím“.

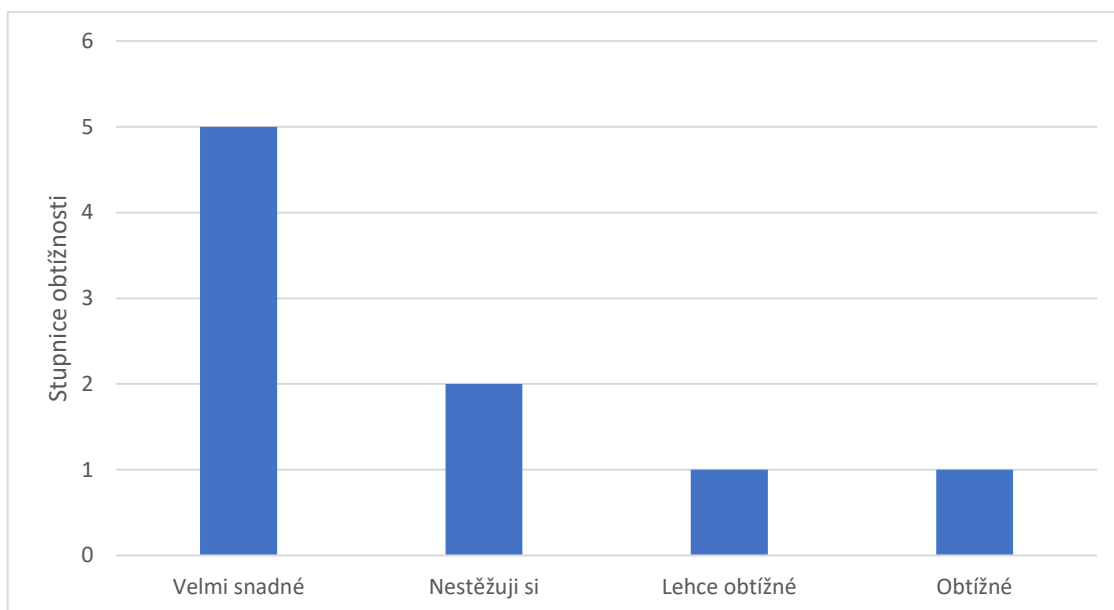
Graf 18 Otázka č. 11 Využili jste některou z níže uvedených finančních pomoci?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Celkem 95 respondentů nevyužilo žádnou z ekonomických podpor státu. Kompenzační bonus s názvem „Pětadvacítka“ využilo pouhých 5 dotazovaných a ošetřovné pouze 4 osoby. Takto negativní výsledek je možno vysvětlit předchozím grafem, kde 64 osob neporozumělo vydaným opatřením nebo je pro ně složité pomoc dohledat. Dalšími příčinami může být i neschopnost dosáhnout na finanční pomoc nebo nepotřebnost využití podpory.

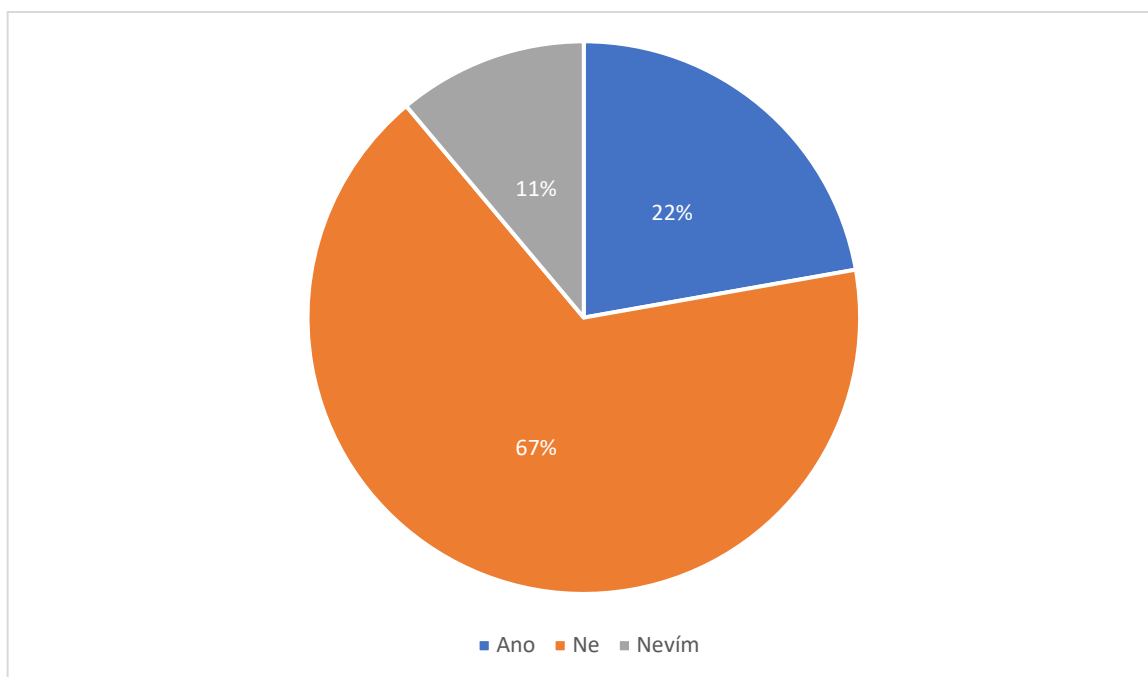
Graf 19 Otázka č. 12 Pokud jste využili jednu ze státních ekonomických podpor/pomocí, jak obtížné pro Vás bylo její získání?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

V případě respondentů, kteří finanční pomoc státu využili, bylo získání podpory velmi snadné s minimálními výhradami. S problémy při nabytí pomoci se setkaly pouze 2 osoby.

Graf 20 Otázka č. 13 Přišla Vám doba na vyřízení žádosti o ekonomickou pomoc v době pandemie adekvátní?

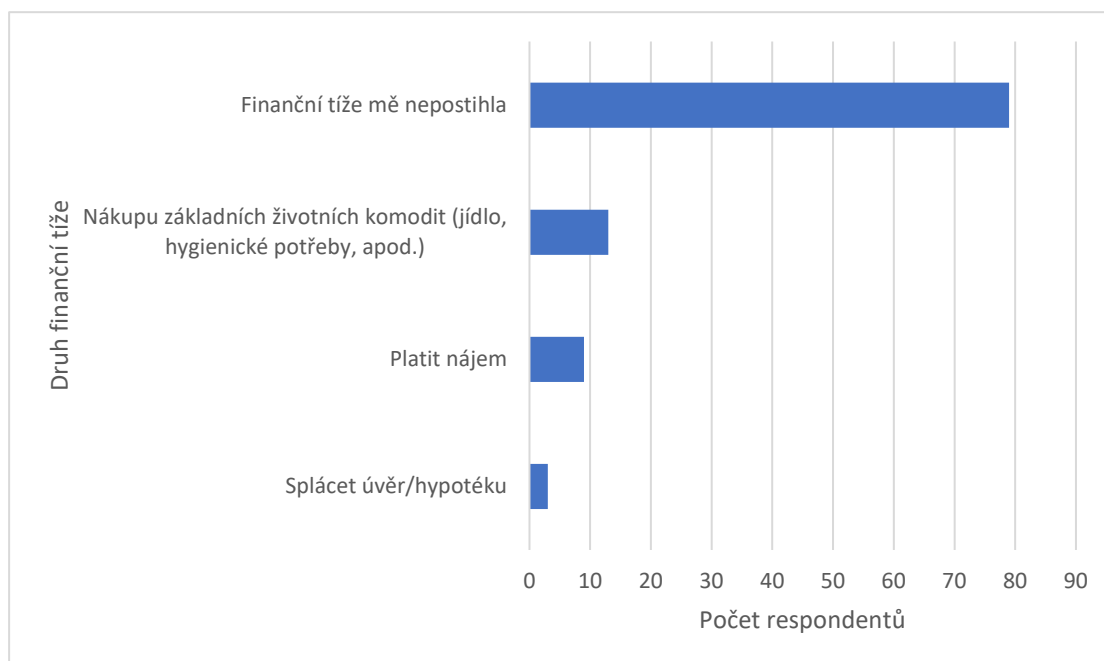
Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Z celkových 9 respondentů, kteří využili některou z výše uvedených kompenzací, nepřišla 6 (67 %) osobám doba na vyřízení žádosti adekvátní. Dalším 2 respondentům čas vyřízení žádosti vyhovoval a 1 dotazovaný odpověděl neutrálně.

Otázka číslo 10 - Jaké ekonomické opatření Vám chybí a využili byste ho?

Tato otevřená otázka je pro výstup výzkumu zřejmě nejzajímavější. Není asi překvapením, že velká část respondentů, přesněji 29, odpověděla slovy „nevím“. Další část respondentů, celkem 10 osob, navrhuje ekonomickou pomoc pro takzvané „dohodáře“, neboli zaměstnance, kteří pracují na zkrácený úvazek na dohodu o provedení práce či pracovní činnosti. Celkem 15 lidí uvedlo potřebu zvýšení kompenzace pro lidi v karanténě a na nemocenské. Zajímavostí byla i odpověď jednoho respondenta s myšlenkou kompenzace nákladů při práci na home-office, tedy kompenzace energií a podobně.

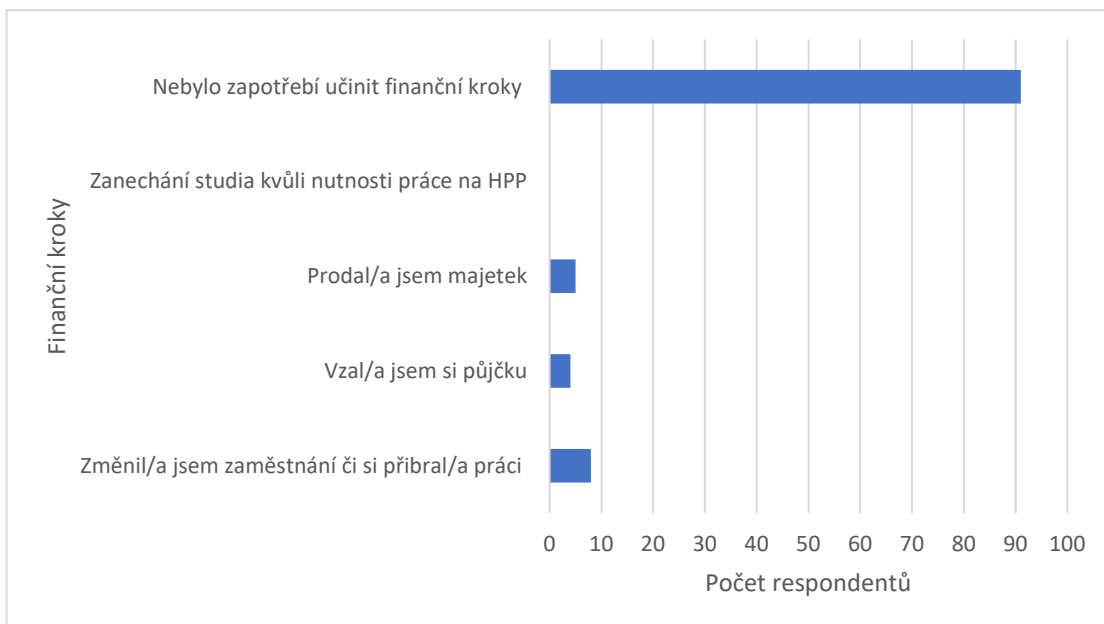
Graf 21 Otázka č. 14 Postihla Vás vlivem pandemické krize finanční tíže v podobě neschopnosti:

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Překvapivou, avšak pozitivní zprávou je téměř nulová finanční tíže u dotazovaných v rámci důsledků koronakrize. U 13 osob se vyskytl problém ve schopnosti platit za životní potřeby, jako je jídlo či hygienické potřeby. Dále 8,7 % respondentů uvedlo problém v platbě nájmu a pouze 3 osoby vykazují potíže se splácením úvěru či hypotéky.

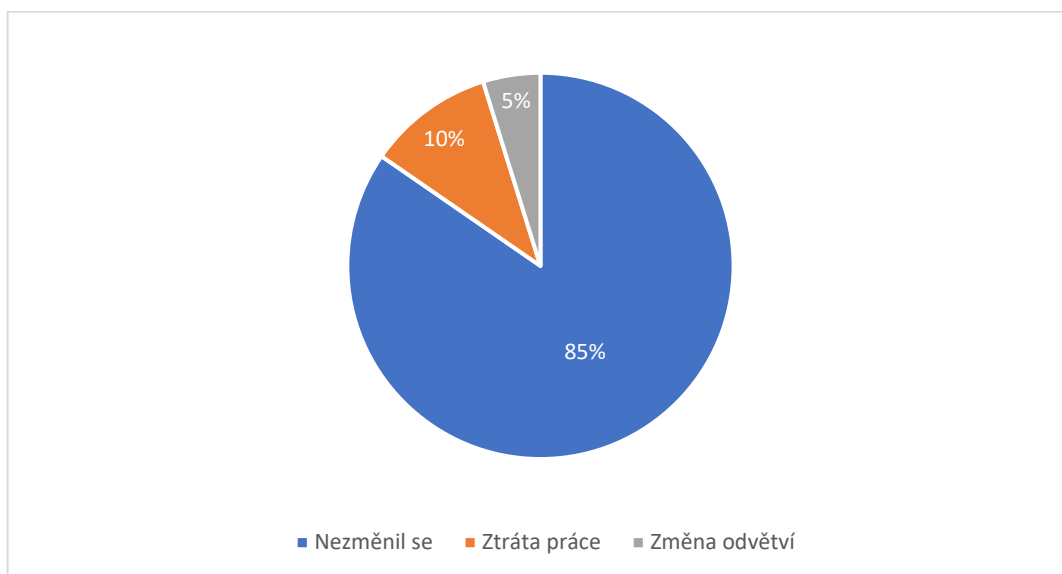
Graf 22 Otázka č. 15 Bylo zapotřebí učinit některý z níže uvedených kroků, abyste mohli překonat pandemii koronaviru z finančního hlediska?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Jak již bylo uvedeno v předchozím grafu, dotazovaný vzorek lidí nezpozoroval výrazný problém z finančního hlediska. Není tedy ani v tomto případě překvapením, že 92 respondentů nemělo zapotřebí učinit finanční kroky pro zmírnění jejich situace. Ze 104 dotazovaných změnilo či si přibralo práci pouhých 8 (7,7 %) osob, prodalo majetek 5 (4,8 %) dotazovaných a k půjčce se uchýlilo jen 3,8 % respondentů. 2 lidé zmínili nutnost přestěhování se z důvodu nižších životních nákladů nové lokality.

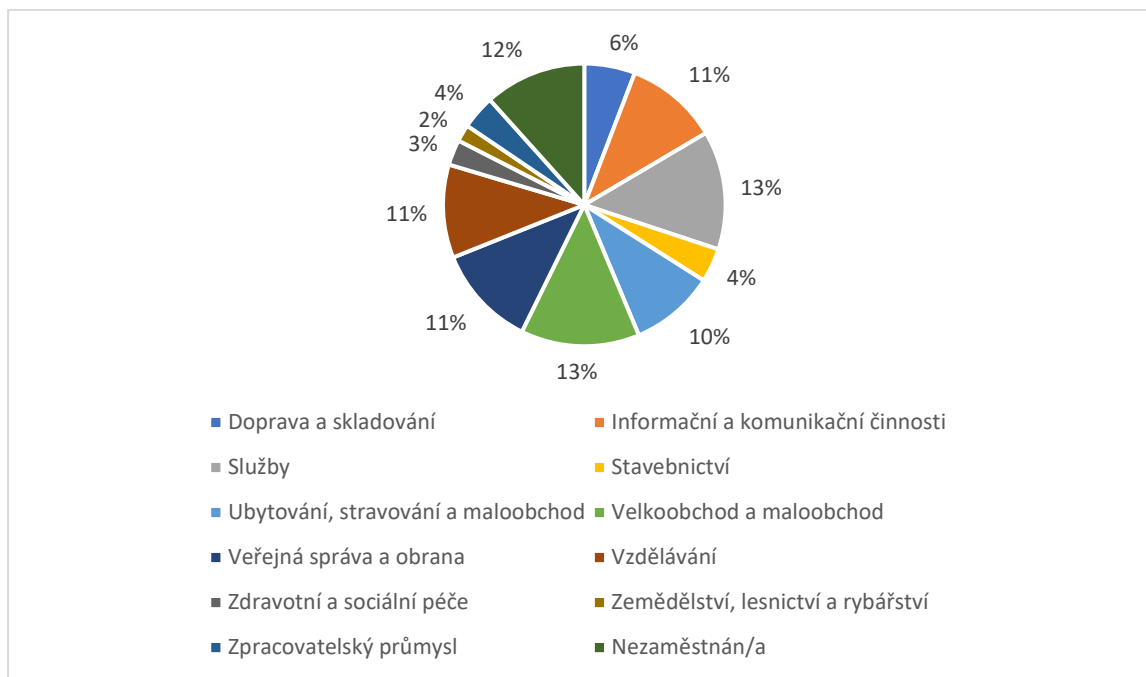
Graf 23 Otázka č. 16 Změnil se Váš pracovní stav v důsledku pandemie COVID-19?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Navzdory nouzového stavu, uzavírání velké části sektorů a přechodu na home office, se pro drtivou většinu respondentů (84,6 %) pracovní situace nezměnila. O práci přišlo ze 104 dotazovaných celkem 10,6 % a ke změně odvětví se uchýlilo 5 dotazovaných.

Graf 24 Otázka č. 17 V jakém odvětví pracujete?

Zdroj: Google Forms – vlastní zpracování

Nejvíce respondentů šetření pracuje ve službách (14 %) a velkoobchodě, či maloobchodě (14 %). Dalšími silnými odvětvími je veřejná správa (12 %), vzdělávání (11 %) nebo informační a komunikační technologie (12 %). Nezanedbatelné procento tvoří i nezaměstnaní v počtu 7 osob.

5 Výsledky a diskuse

5.1 Rozsah dopadu pandemie v makroekonomické rovině

Z makroekonomické analýzy v kapitoly 4.1, je očividná hloubka hospodářské krize u jednotlivých států v první polovině roku 2020. Z celkového pohledu zaznamenává Česká republika nejmenší ekonomické škody v porovnání se sledovanými zeměmi. České HDP se po propuknutí viru snížilo nejpomaleji a hodnota míry nezaměstnanosti zůstává i nadále dlouhodobě nízká s minimálním vzrůstem. V komparaci rozdílu příjmů a výdajů se Česko nedostalo do kladných čísel, ale jak je patrné z grafu číslo 4, takto si vedlo již před pandemií COVID-19. Jediným zaznamenaným negativem je vývoj indexu spotřebitelských cen, jehož hladina je oproti sousednímu Rakousku a Slovensku nevyšší. Koronakrize se v tomto případě však nejeví jako příčina, jelikož se tento stav ukazuje již na konci roku 2019.

Prvotní dopady koronaviru se tedy v České republice, v porovnání se sledovanými zeměmi, projeví jen mírně. Bohužel, pandemie se stala dlouhodobým problémem jak ze zdravotního, tak z ekonomického hlediska. Výstup těchto ukazatelů tak poukazuje pouze na zásah do ekonomiky z krátkodobého pohledu. Koronavirus se přenesl i do roku 2021 a prozatím se ho nepovedlo zastavit. Škody napáchané od druhé poloviny roku 2020 až do roku 2021, mohou být tématem pro další zkoumání.

5.2 Zadluženost České republiky

Kapitola 4.3 pojednává o českém státním dluhu a jeho zvýšení v důsledku pandemie koronaviru COVID-19. Při zkoumání výsledků této práce je patrné nejvyšší zadlužení České republiky od vzniku samostatného českého státu v roce 1993.

V návrhu rozpočtu České republiky z prosince 2020 pro rok 2021 je hlavním cílem zlepšení životní úrovně obyvatel, zmírnění negativních dopadů pandemie a co nejrychlejší obnova ekonomického růstu. Ten má být zlepšen zejména rekordními investicemi ve výši 187,5 mld. Kč. I díky těmto investicím je však předpokládaný schodek státního rozpočtu 320 mld. Kč, což je o 300 mld. Kč více, než byl schodek státního rozpočtu k 1.1.2020. Dalším důvodem růstu schodku jsou snížené příjmy, které klesají o 89,8 mld. Kč a zvýšené výdaje, které rostou o 190,2 mld. Kč. Mezi nejzásadnější důvody takto markantního zvýšení výdajů je navýšení průměrného starobního důchodu, který se meziročně zvyšuje o 29,5 mld. Kč, dále o platby státu do veřejného zdravotního pojištění ze státního rozpočtu za osoby, za které

je plátcem stát (+52,8 mld. Kč), zvýšení kapitálových výdajů (+40,8 mld. Kč) nebo navýšení výdajů na školství (+20 mld. Kč).

Tyto změny, které se zdají být na první pohled nesprávně mířené (například. Zvýšení výdajů na školství o 20 miliard korun), komentuje ministryně Alena Schillerová jako: *„Předložený rozpočet přináší rekordní investice do budoucnosti České republiky a zásadně navyšuje výdaje do zdravotního systému, které jsou nezbytné pro úspěšné zvládnutí boje s pandemií, a které pocítí pacienti na kvalitě poskytovaných zdravotních služeb. Zvyšuje také životní úroveň důchodců a posiluje české školství. Je to rozpočet, který přináší perspektivu v brzké uzdravení naší ekonomiky a co nejrychlejší návrat k předkrizovému vývoji. Míra úsporných opatření ve výši pěti procent provozních nákladů státu byla nastavena tak, aby byla rozpočtově přínosná, ale zároveň nezpůsobila nežádoucí zásahy do akceschopnosti státu, veřejných služeb a zhoršení ekonomických očekávání.“*

5.3 Návrh aktualizace prvotních ekonomických opatření

Na základě charakteristiky a porovnání vybraných šesti prvotních opatření, je očividné, že Česká republika potřebuje ekonomickou pomoc s dlouhodobým účinkem, nikoliv krátkodobým. Největším příkladem jsou zavedená dluhová moratoria, kdy je problém pouze odložen. Pomocí dlužníkům, kteří jsou schopni překonat tuto krizi s pomocí státu, může být možnost navýšení dlužné částky. Pokud osoby nejsou schopny splácet již v první vlně státních restrikcí, je možné z tohoto faktu vyvodit nepřipravenost subjektů již před pandemií. Hospodářská pomoc vlády v podobě odkladu je pak pouze využívána.

Podobným problémem jsou i státní záruky na poskytnutí úvěrů. Není třeba diskutovat o významnosti zavedení tohoto opatření, ale spíše o výši částky, které bude poskytnuta záruka. Výhodou by se mohla stát detailnější kategorizace ručené sumy podobné rakouskému systému záruk zaznamenané v tabulce číslo 4. Stejnou aktualizací by mohla projít i přímá platba státu v podobě proběhlého programu Pětadvacítka. V tomto případě by bylo smysluplnější státní podporu kategorizovat po vzoru Slovenska, nikoliv stanovit částku pro všechny stejnou. Výše příspěvku vycházející z procenta ušlého zisku, je ušetřením pro stát a férovější jednání pro ostatní subjekty.

Pomocí by mohla být také snížena sazba daní, nikoliv její odpuštění či odklad. Česká republika snížila pouze daň z přidané hodnoty, u zbytku bylo zavedeno odložení, někdy dokonce i zrušení. Jelikož se jedná o zásadní příjem do státního rozpočtu, kompromis

v podobě snížení se jeví jako přijatelná pomoc. Státní deficit je třeba v příštích letech snižovat a zrušení některých plateb daní se nejeví jako správný krok.

Další pozitivní změnou k zamyšlení, by mohla přinést aktualizace českého kurzarbeitu podle rakouské předlohy, v podobě zavedení minimální odpracované doby.

5.4 Výsledky dotazníkového šetření

Po propuknutí koronavirové pandemie došlo k vyhlášení nouzového stavu a omezení pohybu. V rámci tohoto opatření bylo uzavřeno spousta podniků a tím začala první vlna přeměny ekonomiky v následku krize roku 2020. V rámci prvotních opatření proti ekonomickým důsledkům pandemie vláda vytvořila například kompenzační bonus „Pětadvacítka“, upravené ošetřovné, dluhové moratorium a další pomoci, které jsou podrobněji popsány v kapitole 4.2. Právě za tímto účelem byl vytvořen dotazník pro představu o využití vydaných opatření a nastínění významnosti ekonomické krize z hlediska finančního stavu účastníků šetření.

Z dotazníkového šetření vyplývá nevyužití finanční pomoci drtivé většiny respondentů. Tento fakt je možno vysvětlit grafem číslo 24, kdy 95 dotazovaných nemělo potřebu učinit finanční kroky ke zmírnění jejich ekonomické situace. Zároveň jej podporuje i otázka číslo 9, zaměřená na vnímání opatření respondenty. Nejčtenější odpovědí je zde nepotřebnost ekonomické pomoci. 84,6 % účastníků šetření nepřišlo v době pandemie o práci a v celkové reakci se úspory, dluhy ani příjmy dotazovaných nezměnily. Pro téměř 80 % respondentů, kteří alespoň jednu z podpor využili, bylo získání finanční pomoci snadné. Naopak negativním výstupem se stal čas na vyřízení žádosti, který byl pro více než polovinu žadatelů šetření neadekvátní. 61,5 % dotazovaných také uvádí nesrozumitelnost a špatnou dohledatelnost všech opatření.

Výsledek šetření se zdá být pozitivní zprávou, avšak musí být brán v potaz vzorek 104 respondentů, který nemusí být dostatečný pro odraz reálné situace všech. Více než 80 % dotazovaných jsou držiteli akademického titulu nebo alespoň maturitního vysvědčení. Je tedy předpokládáno, a dotazníkem také prokázáno, že jde z většiny o zaměstnance pracující na hlavní pracovní poměr. Zároveň se zde naskytuje presumpce o práci respondentů ve specializovanějších odvětvích, jako jsou informační a komunikační technologie, zdravotnictví nebo vzdělávání. Jde tedy o odvětví, která byla pandemií zasažena výrazně méně, než například ubytování a stravování.

6 Závěr

Hlavním cílem bakalářské práce je komparace České republiky a vybraných zemí, tedy Slovenska a Rakouska proti ekonomickým důsledkům pandemie COVID-19. V první části práce je představena problematika koronakrizy a časový sled událostí po jejím propuknutí. Především se jedná o souhrn reakcí jednotlivých vlád do první poloviny roku 2020. Nechybí ani popis jednotlivých makroekonomických ukazatelů k nastínění vývoje situace před a po vypuknutí viru. Grafická ilustrace zachycuje především šok, který ekonomiky utrpěly v rámci této neobvyklé situace. Následně jsou zhodnocena úskalí a komparace jednotlivých opatření v rámci zkoumaných států.

V předchozí kapitole byla shrnuta problematika přijatých nařízeních v České republice a vybraných zemích. Byly zvýrazněny negativní dopady jednotlivých opatření a jejich nedostatky. Ty jsou však přijatelné, vzhledem k neočekávanosti celé situace a nutnosti rychlé reakce. Nicméně je třeba mít na paměti budoucí vývoj a celé měřítko dopadu na ekonomiku těchto hospodářských změn.

Ze širšího makroekonomického hlediska je pak třeba především snižovat deficit státního rozpočtu. Toto snížení je možné především škrty vlády u sektorů, které se snížením zdrojů výrazně neutrpí. Pomocí může být i sloučení některých kapitol. Zároveň je třeba zvýšení daní po uběhnutí dostatečného času, na zotavení se z ekonomické krize jednotlivými subjekty.

Ačkoliv vláda zareagovala rychle, je třeba poukázat na výše zmíněné nejasnosti, kterými je třeba se v budoucnu zabývat a zdokonalovat. Momentální situace je těžce předvídatelná a ve spoustě ohledech nová.

Jak již bylo zmíněno na začátku této práce, svět zažil doposud několik pandemií a ekonomických propadů. Nikdo neví, jak dlouho krize pandemie koronaviru potrvá, a o to hůře se predikují následky opatření na ekonomiku. Je třeba se však z této krize poučit a neopakovat minulé chyby.

7 Seznam použitých zdrojů

Knižní publikace

HELLER, Vojtěch. *Pandemie od starověku po současnost: Koronavirus přímo nezabíjí*. Nakladatelství Petrklíč, 2020, 133 s. ISBN 978-80-7229-810-5.

KEISLER, Ivo, LOBOTKA, Andrej, KOTULKOVÁ, Lenka. *Covid-19: Přijatá opatření a náhrada újmy*. Praha: Nakladatelství Wolters Kluwer, 2020, 320 s. ISBN 978-80-7598-818-8

HOLMAN, Robert. *Ekonomie*. V Praze: C.H. Beck, 2016, 696 s. ISBN 978-80-7400-278-6.

BROŽOVÁ, D. -- VYSOKÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ V PRAZE. *Kapitoly z ekonomie trhů práce*. Praha: Oeconomica, 2006, 173 s. ISBN 80-245-1120-7

BRČÁK, J. -- SEKERKA, B. -- SEVEROVÁ, L. -- STARÁ, D. *Makroekonomie – teorie a praxe*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018, 262 s. ISBN 978-80-7380-708-5.

JUREČKA, Václav. *Makroekonomie. 2. aktualizované vydání*. Praha: Grada, 2013, 342 s. ISBN 978-80-247-4386-8.

Elektronické publikace

VLÁDA ČR, *Pandemický plán* [online]. 2010 [cit. 22-10-2020] Dostupné z: [https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/dokumenty/vyznamne-dokumenty-v-oblasti-](https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/dokumenty/vyznamne-dokumenty-v-oblasti-bezpecnosti-ceske-republiky-18963/)

[bezpecnosti-ceske-republiky-18963/](https://www.vlada.cz/cz/ppov/brs/dokumenty/vyznamne-dokumenty-v-oblasti-bezpecnosti-ceske-republiky-18963/)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Vládní rozpočtová rezerva bude alokována do oblastí zdravotnictví* [online]. 2020 [cit. 17-11-2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vladni-rozpocetova-rezerva-bude-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vladni-rozpocetova-rezerva-bude-alokovana-37843)

[alokovana-37843](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vladni-rozpocetova-rezerva-bude-alokovana-37843)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Ministerstvo financí prodlouží termín pro daňové přiznání, promine některé pokuty a 3 měsíce nebude pokutovat dodržování EET* [online]. 2020 [cit. 17-11-2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ministerstvo-financi-prodlouzi-termin-pr-37832)

[zpravy/2020/ministerstvo-financi-prodlouzi-termin-pr-37832](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ministerstvo-financi-prodlouzi-termin-pr-37832)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Vláda schválila Liberační daňový balíček* [online]. 2020 [cit. 17-11-2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-liberacni-danovy-balicek-37844)

[schvalila-liberacni-danovy-balicek-37844](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-liberacni-danovy-balicek-37844)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Novela zákona o ČNB umožní lepší koordinaci měnové a fiskální politiky* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/novela-zakona-o-cnb-umozni-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/novela-zakona-o-cnb-umozni-lepsi-koordin-37961)

[lepsi-koordin-37961](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/novela-zakona-o-cnb-umozni-lepsi-koordin-37961)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Sněmovna schválila novelu Zákona o státním rozpočtu na rok 2020* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-statnim-37959)

[statnim-37959](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-statnim-37959)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Úlevy v daňové oblasti se rozšíří* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ulevy-v-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ulevy-v-danove-oblasti-se-rozsiri-37943)

[danove-oblasti-se-rozsiri-37943](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ulevy-v-danove-oblasti-se-rozsiri-37943)

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *MF uskutečnilo úspěšnou aukci státních dluhopisů za rekordně vysoké poptávky* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: [https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/mf-uskutecnilo-uspesnou-aukci-](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/mf-uskutecnilo-uspesnou-aukci-statnich-d-37985)

[statnich-d-37985](https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/mf-uskutecnilo-uspesnou-aukci-statnich-d-37985)

MPSV PORTÁL, *Antivirus – podpora firem* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/antivirus>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *MF předloží návrh na půlroční úvěrové moratorium* [online]. 2020 [cit. 29.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/mf-predlozi-navrh-na-pulrocni-uverove-mo-38024>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *MF podpoří české podniky prostřednictvím záruk EGAPu. Spustí program „Záruka COVID plus“* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/mf-podpori-ceske-podniky-prostrednictvim-38080>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Alena Schillerová v Českém rozhlasu k parametrům Pětadvacítky pro OSVČ* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2020/alena-schillerova-v-ceskem-rozhlasu-k-pa-38117>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Senát schválil omezení sankcí u půjček pro OSVČ* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/senat-schvalil-omezeni-sankci-u-pujcek-p-38184>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Vláda schválila aktualizovanou novelu státního rozpočtu na rok 2020* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-aktualizovanou-novelu-st-38245>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Poptávka po 2letém státním dluhopisu přesáhla 100 mld. Kč* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/poptavka-po-2letem-statnim-dluhopisu-pre-38166>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Státní záruky ve výši 150 miliard oživí úvěrování firem* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/statni-zaruky-ve-vysi-150-miliard-ozivi-38247>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Vláda ukončila cenové moratorium na nájemné z bytů* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-ukoncila-cenove-moratorium-na-naje-38634>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Vláda schválila novelu zákona o státním rozpočtu na rok 2020* [online]. 2020 [cit. 17.10.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/vlada-schvalila-novelu-zakona-o-statnim-38661>

MONITORING MSP, *Ekonomika v červených číslech. Aké sú navrhované opatrenia na podporu MSP?* [online]. 2020 [cit. 21.10.2020]. Dostupné

z: <http://monitoringmsp.sk/2020/11/26/vlada-prijala-mimoriadne-opatrenie-na-zmiernenie-dopadov-na-msp/>

ROMANSKÁ, Ivana, *Prvé opatrenia na pomoc zamestnávateľom vs. kurzarbeit systém v Rakúsku* [online]. 2020 [cit. 21.10.2020] Dostupné

z: <https://slk.mazars.sk/Home/Postrehy/COVID-19-Vas-biznis/Vladna-podpora-a-pravne-otazky/Opatrenia-pomoci-zamestnavatelom-vs.-kurzarbeit>

BUSINESSINFO. *Monitoring opatření na podporu ekonomiky v souvislosti s koronavirem ve státech Evropské unie, Norska a Švýcarska* [online]. 2020 [cit. 1.11.2020]. Dostupné

z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/monitoring-opatreni-na-podporu-ekonomiky-v-souvislosti-s-coronavirem-ve-statech-evropske-unie-norska-a-svycarska/>

ČMKOS, *Přehled ekonomických opatření jednotlivých vlád* [online]. 2020 [cit. 1.11.2020]

Dostupné z: <https://www.cmkos.cz/cs/obsah/219/prehled-ekonomickych-opatreni-jednotlivych-vlad/265776>

ČSÚ, Český statistický úřad. *Tvorba a užití HDP - 4. čtvrtletí 2* [online] 2019 [cit. 28.11.2020] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/tvorba-a-uziti-hdp-4-ctvrtleti-2019>

ČSÚ, Český statistický úřad. *Tvorba a užití HDP - 1. čtvrtletí* [online]. 2020 [cit. 28.11.2020] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/tvorba-a-uziti-hdp-1-ctvrtleti-2020>

ČSÚ, Český statistický úřad. *Tvorba a užití HDP - 2. čtvrtletí 2020* [online]. 2020 [cit. 28.11.2020] Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/cr/tvorba-a-uziti-hdp-2-ctvrtleti-2020>

STATDAT, Statistical Office of the Slovak Republic, *Flash estimate of GDP and Total employment according to ESA 95* [online]. 2020 [cit. 28.11.2020]. Dostupné

z: [http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22iC20449D1FEFE41C0B10E2AC7A4F5A4E4%22\)&ui.name=Flash%20estimate%20of%20GDP%20and%20T](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22iC20449D1FEFE41C0B10E2AC7A4F5A4E4%22)&ui.name=Flash%20estimate%20of%20GDP%20and%20T)

STATISTIK AUSTRIA, *Quarterly Data*. [online]. 2020 [cit. 28.11.2020]. Dostupné z: https://www.statistik.at/web_en/statistics/Economy/national_accounts/gross_domestic_product/quarterly_data/index.html

ČSÚ, Český statistický úřad, *Výstupní objekt VDB*. [online]. 2020 [cit. 28.11.2020]

Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup->

[objekt&pvo=CEN083A&skupId=2218&z=T&f=TABULKA&katalog=31779&pvo=CEN083A&evo=v2504 ! CEN-SPO-BAZIC2015-EQ_1#w=](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22i29E5E3C11F43454AAEB)

STATDAT, Statistical Office of the Slovak Republic, *Vývoj indexov spotrebiteľských cien oproti rovnakému obdobiu minulého roku, štvrťroky* [online]. 2020 [cit. 28.11.2020]. Dostupné z: [http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID\(%22i29E5E3C11F43454AAEB](http://statdat.statistics.sk/cognosext/cgi-bin/cognos.cgi?b_action=cognosViewer&ui.action=run&ui.object=storeID(%22i29E5E3C11F43454AAEB)

FRED, St. Louis Federal Reserve Economic Data, *Austria, CPI, Quarterly – Economic Data Series* [online]. 2020 [cit. 11.11.2020] Dostupné z: <https://fred.stlouisfed.org/tags/series?t=austria%3Bcpi%3Bquarterly>

EUROSTAT, *Unemployment rate – quarterly data* [online]. 2020 [cit. 11.11.2020] Dostupné z: <https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/tipsun30/default/table?lang=en>

MPSV, Ministerstvo práce a sociálných věcí, *Antivirus – podpora firem* [online]. 2020 [cit. 30.9.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/antivirus>

MPSVR SR, *Spúšťame „kurzarbeit“ a ďalšiu pomoc pre zamestnávateľov* [online]. 2020 [cit. 30.9.2020] Dostupné z: <https://www.employment.gov.sk/sk/informacie-media/aktuality/spustame-kurzarbeit-dalsiu-pomoc-zamestnavatelov.html>

NĚMCOVÁ, Veronika, *Měsíc.cz, Úřady práce kontrolují zaměstnavatele čerpající kurzarbeit, třetina z nich chybovala* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mesec.cz/clanky/urady-prace-kontroluji-zamestnavatele-cerpajici-kurzarbeit-tretina-z-nich-chybovala/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Pětadvacítka pro OSVČ* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/koronavirus-covid-19/2020/petadvacitka-pro-osvc-38414>

ORTNER, Michael, *Wiener Zeitung, Bis zu 6000 Euro für Ein-Personen-Unternehmen* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.wienerzeitung.at/nachrichten/wirtschaft/oesterreich/2055717-EPU-sollen-bis-zu-6000-Euro-bekommen.html>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *PŘEHLEDNĚ: Odklad splátek úvěrů a hypoték kvůli koronaviru* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/komunikace-s-verejnosti/casto-kladene-otazky/uverove-moratorium-38130>

MINISTERSTVO FINANČÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, *Koronavírus – opatrenia* [online]. 2020 [cit. 11.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/koronavirus-informacie/>

VLÁDA ČR, *Dokumenty* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/scripts/file.php?id=273467>

ČNB, *Zpráva o finanční stabilitě* [online]. 2020 [cit. 15.11.2020]. Dostupné z: https://www.cnb.cz/export/sites/cnb/cs/financni-stabilita/.galleries/zpravy_fs/fs_2019-2020/fs_2019-2020.pdf

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR, *Státní záruky ve výši 150 miliard oživí úvěrování firem* [online]. 2020 [cit. 15.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/statni-zaruky-ve-vysi-150-miliard-ozivi-38247>

SLOVENSKÁ SPOŘITELNA, *Velká garančná schéma pomôže firmám. Slovenská sporiteľňa podpísala zmluvu so SIH a EXIMBANKOU* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.slsp.sk/sk/aktuality/2020/6/30/velka-garancna-schema-pomoze-firmam-slovenska-sporitelna-podpisala-zmluvu-so-sih-a-eximbankou>

AWS, Austria Wirtschaftsservice, *Überbrückungsgarantie* [online]. 2020 [cit. 11.11.2020]. Dostupné z: <https://www.aws.at/aws-garantie/ueberbrueckungsgarantie/>

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR, *Úlevy v daňové oblasti se rozšíří* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/ulevy-v-danove-oblasti-se-rozsiri-37943>

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR, *Daň z nabytí nemovitých věcí zrušena se zpětným účinkem k prosinci 2019* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/zruseni-dane-z-nabyti-nemovitych-veci-se-38157>

MINISTERSTVO FINANČÍ ČR, *Od 1. května se snižuje DPH na 10 % u širokého spektra zboží a služeb* [online]. 2020 [cit. 30.11.2020]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/od-1-kvetna-se-snizuje-dph-na-10--u-siro-38372>

NÁRODNÍ INSPEKTORÁT PRÁCE SK, *Koronavírus – najčastejšie otázky*, [online]. 2020 [cit. 11.10.2020] Dostupné z: <https://www.ip.gov.sk/koronavirus-najcastejsie-otazky/>

MPSV, *Krizové ošetřovné* [online]. 2020 [cit. 30.9.2020]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/osetrovne>

VLÁDA ČR, *Ekonomická (fiskální) opatření členských států EU-27 a Spojeného království v reakci na pandemii COVID-19* [online]. 2020 [cit. 11.10.2020] Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/evropske-zalezitosti/aktualne/ekonomicka-fiskalni-opatreni-clenskych-statu-eu-27-a-spojeneho-kralovstvi-v-reakci-na-pandemii-covid-19-181263/>

BMF, *Budgetvollzug*. [online]. 2020 [cit. 11.2.2021] Dostupné z: https://service.bmf.gv.at/budget/akthh/2020/_start.htm

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Měsíční pokladní plnění státního rozpočtu v roce 2019* [online]. 2019 [cit. 07.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/statni-rozpocet/plneni-statniho-rozpocetu/2019/mesicni-pokladni-plneni-2019-34199>

MINISTERSTVO FINANCÍ SLOVENSKEJ REPUBLIKY, [online]. 2020 [cit. 07.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mfsr.sk/sk/financie/statne-vykaznictvo/priebezne-plnenie-statneho-rozpocetu-hotovostnej-baze/2020/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Plnění státního rozpočtu ČR za leden až listopad 2020* [online]. 2020 [cit. 01.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/pokladni-plneni-sr-40094>

MINISTERSTVO VNITRA ČR – *NOUZOVÝ STAV* [online]. 2020 [cit. 07.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/zpravodajstvi-nouzovy-stav.aspx>

WORLDOMETER, *Slovakia Coronavirus: 331,571 Cases and 8,244 Deaths – Worldometer*, [online], 2021, [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/slovakia/>

WORLDOMETER, *Austria Coronavirus: 484,916 Cases and 8,798 Deaths – Worldometer*, [online]. 2021, [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/austria/>

WORLDOMETER, *Czech Republic (Czechia) Coronavirus: 1,365,724 Cases and 22,624 Deaths*, [online], 2021 [cit. 11.3.2021]. Dostupné z: <https://www.worldometers.info/coronavirus/country/czech-republic/>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *Rozpočet na rok 2021 schválen* [online], 2020, [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2020/rozpocet-na-rok-2021-schvalen-39709>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČR, *MF zveřejnilo Zprávu o řízení státního dluhu ČR za rok 2020*, [online]. 2021 [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/aktuality/2021/mf-zverejnilo-zpravu-o-řízení-statniho-d-40897>

VLÁDA ČR, *V ČR bylo zahájeno očkování proti onemocnění covid-19, mezi prvními očkovanými byl i premiér Babiš*, [online] 2020 [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/v-cr-bylo-zahajeno-ockovani-proti-onemocneni-covid-19--mezi-prvnimi-ockovanymi-byl-i-premier-babis-185837/>

SEYRINGER, Karin, Tips.at, *Erste Corona-Impfungen in Österreich verabreicht*. Tips.at [online]. 2021 [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: <https://www.tips.at/nachrichten/linz/land-leute/524036-erste-corona-impfungen-in-oesterreich-verabreicht>

IROZHLAS, *Slovensko začalo očkovat proti koronaviru. Vakcínu dostal jako první infektolog Krčméry*, [online]. 2020 [cit. 11.03.2021]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/koronavirus-slovensko-ockovani-vakcina_2012261957_ako

COVID19CZ, *Chytrá karanténa*, [online] 2020 [cit. 12.03.2021] Dostupné z: <https://covid19cz.cz/covid19-cz/manifest/chytra-karantena>

SZÚ, *Základní informace*, [online], 2021 [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: http://www.szu.cz/Coronavirus/Zakladni_info/Zakladni_informace_covid_6_aktualizace_29_10_2020_.pdf

WHO, *What is a pandemic?* [online], 2010 [cit. 15.03.2021]. Dostupné z: https://www.who.int/csr/disease/swineflu/frequently_asked_questions/pandemic/en/

8 Přílohy

Dotazník - Ekonomická opatření v době pandemie koronaviru COVID-19

Dobrý den, mé jméno je Tereza Vaníčková a jsem studentkou České zemědělské univerzity v Praze. Ráda bych Vás touto formou požádala o vyplnění krátkého anonymního dotazníku na téma ekonomických opatření České republiky v době pandemie koronaviru COVID-19. Data jsou získávána za účelem vypracování mé bakalářské práce týkající se dané problematiky. Předem Vám děkuji za jeho vyplnění.

***Povinné pole**

1. Jaké je Vaše pohlaví? *

Označte jen jednu elipsu.

- Žena
- Muž

2. Jaký je Váš věk? *

Označte jen jednu elipsu.

- Méně než 18
- 18 - 26
- 26 - 35
- 35 - 65
- 65 a více

3. V jakém kraji žijete? *

Označte jen jednu elipsu.

- Hlavní město Praha
- Jihočeský
- Jihomoravský
- Karlovarský
- Královehradecký
- Liberecký
- Moravskoslezský
- Olomoucký
- Pardubický
- Plzeňský
- Středočeský
- Ústecký
- Vysočina
- Zlínský

4. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání? * Označte jen jednu elipsu.

- Základní
- Středoškolské s výučním listem
- Středoškolské s maturitní zkouškou
- Vyšší odborné
- Vysokoškolské

5. Jaký je Váš pracovní stav? *

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Zaměstnanec - hlavní pracovní poměr
- Zaměstnanec - zkrácený úvazek
- OSVČ
- Nezaměstnaný

Jiné: _____

6. Jste student/ka? *

Označte jen jednu elipsu.

Ano

Ne

7. V jakém rozmezí hrubé mzdy se pohybuje Váš měsíční příjem? *

Označte jen jednu elipsu.

do 15 000 Kč

15 001 - 20 000

20 001 - 30 000

30 001 - 40 000

40 000 a více

8. Jak vnímáte podpůrná ekonomická opatření proti důsledkům koronakrizy? *

Označte jen jednu elipsu.

Přijdou mi nesmyslná a k ničemu

Je lepší mít alespoň nějaká opatření, než žádná

Opatření mi velmi pomáhají

Opatření jsou pro mě otázkou přežití

Opatření se mě netýkají

9. Jsou pro Vás opatření srozumitelná a snadno dohledatelná? *

Označte jen jednu elipsu.

- Ano
- Ne
- Nevím

10. od propuknutí pandemie koronaviru COVID-19? *

Označte jen jednu elipsu na každém řádku.

	Se snížily	Se zvýšily	Se nezměnily
Příjmy	☐	☐	☐
Dluhy	☐	☐	☐
Úspory	☐	☐	☐

11. Využili jste některou z níže uvedených finančních pomoci? *

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Pětadvacítka
- Dluhové moratorium
- Záruka na bankovní úvěr
- Ošetřovné
- Nevyužil/a jsem žádnou

Jiné: _____

12. Pokud jste využili jednu ze státních ekonomických podpor/pomocí, jak obtížné pro Vás bylo její získání?

Pokud jste ekonomickou pomoc nevyužili, otázku přeskočte.

Označte jen jednu elipsu.

	1	2	3	4	
Snadné	☐	☐	☐	☐	Obtížné

13. Přišla Vám doba na vyřízení žádosti o ekonomickou pomoc v době pandemie adekvátní?

Pokud jste ekonomickou pomoc nevyužili, otázku přeskočte.

Označte jen jednu

elipsu.

- Ano
- Ne
- Nevím

14. Jaké ekonomické opatření Vám chybí a využili byste ho? *

15. Postihla Vás vlivem pandemické krize finanční tíže v podobě neschopnosti: *

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Splácet úvěr, hypotéku
- Platit nájem
- Nákupu základních životních komodit (jídlo, hygienické potřeby apod.)

Jiné: _____

16. Bylo zapotřebí učinit některý z níže uvedených kroků, abyste mohli překonat pandemii koronaviru z finančního hlediska? *

Vyberte jednu nebo více odpovědí.

Zaškrtněte všechny platné možnosti.

- Změnil/a jsem zaměstnání či si přibral/a další práci navíc
- Vzal/a jsem si půjčku
- Prodal/a jsem majetek
- Zanechal/a jsem studia kvůli nutnosti práce na plný úvazek
- Přestěhoval/a jsem se z důvodu nízké nabídky práce v mém regionu
- Nebylo zapotřebí učinit finanční kroky Jiné:

17. Změnil se Váš pracovní stav v důsledku pandemie COVID-19? *

Označte jen jednu

elipsu.

- Nezměnil se
- Ztráta práce
- Změna odvětví

18. V jakém odvětví pracujete? *

Označte jen jednu

elipsu.

- Doprava a skladování
- Informační a komunikační činnosti
- Služby
- Stavebnictví
- Těžba a dobývání
- Ubytování, stravování a pohostinství
- Velkoobchod a maloobchod
- Veřejná správa a obrana
- Vzdělávání
- Zdravotní a sociální péče
- Zemědělství, lesnictví a rybářství
- Zpracovatelský průmysl
- Nezaměstnán/a
- Jiné:
